

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 145. szám
1940. július 2., kedd

Felülszerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

A minisztertanács új külpolitikai irányvonalat állapított meg Romániaszáma

Elhárította magától Románia az angol-francia garanciát. A nagyvezérkar és a belügyminiszterium újabb intézkedései

Este tizenegy óra után tilos a forgalom az uccákon

Bucuresti. (Rador.) Hivatalosan jelentik: Július 1-én, délután 6 órai kezdettel minisztertanács volt Bucurestiben Tatarescu miniszterelnök királyi tanácsos elnöke alatt. A külügyminiszter részletesen beszámolt a kormány tagjainak a beszarabiai és északbukovinai kiűrtés részleteiről.

Argetolanu Constantin külügyminiszter ezután vázolta az ország új külpolitikai orien-

tációját, melyet a kialakulóban lévő új európai rend hívott életre. Bejelentette a külügyminiszter, hogy ennek a politikának keretében 1939. április 13-ikán adott angol-francia garanciát elhárítja magától. A minisztertanács a külpolitikának ezt az új irányvonalát egyhanguan elfogadta.

A minisztertanács 19 óra 30 perckor ért véget.

Sidorovici propagandaminiszter rádióbeszéde

Teofil Sidorovici, a Straja Tării parancsnoka, aki most vette át a propagandaügyi minisztérium vezetését, hétfő este rádióbeszédet mondott, amelyben összetartásra, kitartó munkára hívta fel az ország lakosságát és hangsúlyozta, hogy bízni kell a holnapban. Beszédében rámutatott arra, hogy minden kimondott szót alaposan meg kell gondolni, fel kell fedni a nemzeti büszkeség forrásait és harcot hirdetett a defetizmus ellen.

— Románia szembeszáll a zavarosban halálzókkal — mondotta — s az összefogásban össze kell fogni minden románnak, bárhol is, bármilyen koru legyen és bármilyen körülmények között éljen. Keresztes hadjáratra kell összefogni a magasabb nemzeti érdekek védelmében. Ennek az éberség és a körültekintés jegyében kell megtörténnie, mert minden elhamarkodott cselekedet csak a céllal ellenkező eredményt hozhat.

— Mindannyiunk sorsa függ ettől az összefogástól — mondotta a propagandaügyi miniszter. — Fordítsuk figyelmünket a belső ellenségek felé, akik veszedelmesebbek, mint a külső ellenségek.

A továbbiakban a strajerekhez, premilitárokhoz és a Nemzeti Gárdák tagjaihoz fordult a miniszter, aki hangsúlyozta, hogy szavait fiatalokhoz és öregekhez intézi egyaránt s felszólított mindenkit, hogy a hatóságokkal kéz a kézben haladjanak és minden öntudatos román érezze magát állandóan mozgósítottnak a nemzet, az ország és a király szolgálatában. Kiemelte a lelki egység megszervezésének fontosságát, hogy mindenki készen álljon az első pillanatban, amikor szükséges, hogy minden módon megvédje Romániát és semlegesítse a bomlasztás mérgeit.

— Istenbe és a királyba vetett hittel, hittel és egyetértéssel dolgozzunk a román nép javára! Drága románok, fel a szívvel és Isten megsegít! Egészséget! — fejezte be beszédét Sidorovici miniszter.

A „Nemzet Pártja” vezetőségének kiáltványa

Bucuresti. (Rador.) A Nemzet Pártja kiáltványt intézett a nemzethez, amely többek között a következőket mondotta:

— „Románok! Sulvos megpróbáltatásokon megy át nemzetünk minden fia. Ezekben a nehéz időkben jobban, mint valaha kell megőriznünk azt a szoros nemzeti egységet és összetartást, amely népünket mindig jellemezte. Bessarabiából és Észak-Bukovinából

hozzánk menekült testvéreink sorsa felett könnyeket ejtettünk és annak a megszentelt földnek tragédiáját fájlaljuk, ahol kiváló vajdák uralkodtak és ahol egész generációk románjainak sírjai vannak. A nemzeti egységnek különösképpen ki kell domborodnia a nemzeti szolidaritásnak, amikor a veszély más-honnan is leselkedhet hazánkra. A realitás terére lépünk, amikor egyek vagyunk szívvel és lélekkel a román nép géniusza törhetetlenül erős és mindannyian zárt sorokban feltétlen odaadással állunk áldozatkész és nagy királyunk mögött, készen bármire, amire a parancsot kiadná. Éljen Románia! Éljen a király!”

A Nemzet Pártjának kiáltványát Ernest Urdarianu vezérkari főnök és Victor Moldoveanu a párt főtitkára irták alá.

A helyesbített hivatalos kormánylista

A Monitorul Oficial június 29-iki száma újból, helyesbítve közli a kormány átalakulásáról a hivatalos lap június 28-iki számában már közölt királyi dekrétumot, tekintettel

A nagyvezérkar 2. számú rendelete

Bucuresti. (Rador.) A nagyvezérkar június 30-án kelt 2. számú rendelete. Ötletsége 1940. június 27-én kiadott 2135. számú legmagasabb dekrétumával kapcsolatban a következő rendelkezéseket adta ki:

Mindazon tiszték, altiszték és legénységi állományhoz tartozók kötelesek csapattestekhez bevonulni, akik sárga és vörös behívó-paranccsal rendelkeznek és a behívó-parancon a következő jelzések vannak:

KÉT CSILLAG: A következő betűjelzéssel: AR2, AT2, AU2.

A nagyvezérkar gyakorlati intézkedései a rekvirálásokról

Bucuresti. A nagyvezérkar 2. számú, június 30-án kelt és a 2153. számú június 27-én kelt királyi dekrétummal kapcsolatban a rekvirálásokról vonatkozólag a következőket rendelte el:

1. A katonai hatóságok rekvirálási rendszabályokat csak állatokra, járművekre és autókra alkalmaznak, pontos nyelven írtak mind-

arra, hogy az első ízben tévesen jelent meg. Az új szöveg a következő:

— „Ion GIGURTU mérnök, külügyminiszter.

Ernest URDARIANU, a királyi ház minisztere, a Nemzet Pártja vezérkari főnöke, államminiszter.

Radu PORTOCALA államminiszter.

Ion CHRISTU külkereskedelmi miniszter.

Stefan CIOBANU vallás- és művészeti miniszter.

Nicolae SIBICEANU vallás- és művészeti alminiszter

által benyújtott lemondásokra való tekintettel az alkotmány 46. szakasza alapján elrendeljük és elrendeljük:

I. szakasz. Ezeket a lemondásokat elfogadjuk.

II. szakasz. Miniszterekké kinevezzük az alábbiakat:

AI. VAIDA-VOEVOD királyi tanácsos és a képviselőház elnöke.

C. ARGETOIANU királyi tanácsos, a szenátus elnöke, külügyminiszter.

I. INCULET államminiszter.

I. NISTOR államminiszter.

Mircea CANCECOV, az Amortizációs Pénztár elnöke, nemzetgazdasági és ideiglenes külkereskedelmi miniszter.

Ion GIGURTU mérnök, államminiszter.

Constantin C. GIURESCU eddigi propaganda miniszter, a vallás- és művészeti minisztérium vezetését veszi át.

Teofil SIDOROVICI, a Straja Tării parancsnoka, nemzeti propaganda miniszter.

III. szakasz. Miniszterelnökiünket bizzuk meg a jelen dekrétum végrehajtásával.

Bucuresti, 1940. június 28.

CAROL,

Gh. Tatarescu, miniszterelnök.”

Amint a fentiekből kitűnik, a Monitorul Oficial június 28-iki számában megjelent dekrétumból tévedésből kimaradt Ion Gigurtu mérnök, államminiszter neve és a királyi dekrétum újabb közzétételével ezt pótolták.

HÁROM CSILLAG: A következő betűjelzéssel: O11, O12, SM1, SM2.

ÖT CSILLAG: A következő betűjelzéssel: FL, FB1, FA2, FB2, FR2, FS2, FU2, FA3, EB3, ER3, FS3, FU3, FM2, FD2, NT1, NT2.

HAT CSILLAG: A következő betűjelzéssel: SM1, SM2, LC1, LC2, DP1, DP2, SP1, SP2.

Nem tartoznak bevonulni, akik a nagyvezérkar június 28-án kelt első számú rendelete értelmében az ott megjelölt kivételt képező kategóriába tartoznak és azok, akik katonai hatóságtól nyert, orvosilag engedélyezett betegszabadságon vannak.

azoknak, akikről átvették.
2. Ugyanig csak különböző konvhaberekezési s ilyen természetű felszerelési tárgyakra vonatkozik a rekvirálás, azonban ilyen tárgyak elrekvirálása is kizárólag csak a gyárakból és lerakatokból történhet.

3. A rekvirálás csak fizetés ellenében tör-

ténhetnek és az árakat a rekviráló bizottság szabja meg.

4. Más természetű rekquirálás kizárólag a nagyvezérkar engedélyével eszközölhető. (Rador.)

Az esti záróra: 11 óra

A MEGYEI PREFEKTURA ELSŐ SZÁMÚ RENDELETE.

— Múltán a legmagasabb királyi dekrétum rendelte az egész szárazföldi, légi és tengeri haderő mozgósítását az aradi garnizon területére.

ELRENDELJÜK:

1. További intézkedésig minden éjszakai helyiség, vendéglők, bárók, kávéházak, bodegák és kocsimák stb. tartoznak este 22,30 órakor zárni.

2. Az uccákon 23 óra után a legszigorúbban tilos a forgalom. Kivételek képeznek az utasok, akik az állomásról jönnek, vagy oda mennek és akiknek ezt bizonyítani kell, ugyanígy kivételt képeznek az elkerülhetetlen szükség (orvosi segítség, tüzeset, stb.)

3. Ugyanígy tilos minden néven nevezendő

Julius 3., szerda estig tilos továbbra is mindennemű látványos előadás megtartása

Bucuresti. (Rador.) A belügyminisztérium az összes néven nevezendő látványosságai előadások megtartását július 3-ig, szerda estig beültotta.

Rendészeti intézkedések

Bucuresti. (Rador.) A belügyminiszter a következő intézkedést adta ki:

— Tekintettel az összes haderők mozgósítását elrendelő legmagasabb királyi dekrétumra, a következőket rendel el: 1. Az összes szórakozóhelyek, mulatóhelyek, stb. este 23 órakor bezárandók. 2. Négy személynél több együttesen az uccán nem járhat. 3. Véglegesen bezárandók azon nyilvános helyiségek, vagy klubok, ahol az állam biztonsága, a közrend és az államvédelem, valamint a hadsereg elleni híreket tárgyalnak, vagy kolportálnak. 4. Tilos akár zárt, akár nyílt helyen, vagy szabadon alatt gyűlést, összejövetelt, találkót, katonai engedély nélkül tartani. 5. Tilos bármilyen kóros állampolgárt a lakásba befogadni, anélkül, hogy a rendőrhatalóságot erről értesítsék. 6. A közigazgatás és rendőri hatóságok haitják végre jelen rendeletet.

Bucuresti, július 1.

Mihail GHELMEGEANU belügyminiszter.

Internálják az államellenes magatartású egyéneket

Bucuresti. (Rador.) A belügyminiszter a közigazgatási és rendfenntartó hatósági vezetőkhez távirati rendelkezést küldött. E rendelet hivatkozással az ország belső rendjének védelméről szóló dekrétum 39-ik szakaszára, amely a Monitorul Oficial 88. számában 1938. évi április 15-én jelent meg. Kimondja:

Mindazon személyek nevelt, — akikről bebizonyosodik, hogy bármilyen formában vagy bármely úton az állam biztonsága, vagy a közrend ellen működnek, — táviratilag kell a belügyminisztériumnak tudtadni, hogy ezen személyek azonnali internálásáról intézkedés történjék.

A rendeletet a kormányzóságokhoz, pre-

fektusokhoz, rendőri és állambiztonsági, valamint csendőri hatóságokhoz intézte a belügyminiszter.

A belügyminiszteri intézkedés szó szerinti szövege a következő:

— Az államvédelmi törvény 36. szakaszára való tekintettel elrendelem, hogy mindazokat, akikről bebizonyítást nyer, hogy bármilyen formában s bármilyen úton az állam biztonsága és a köznyugalma ellen tevékenykednek, táviratilag jelentsek a belügyminisztériumnak, a kifogásolt cselekmények feltüntetésével, abból a célból, hogy ezeket a személyeket azonnal internálják.

Teljes erővel dolgoznak a Beszarábiából és Bukovinából elszállított menekültek és tisztviselők elhelyezésén

A belügyminisztérium a következő hivatalos közleményt adta ki: Az Észak-Bukovinából és Basarabiából elszállított tisztviselők és lakosság elhelyezésére vonatkozó munkálatok teljes erővel folynak. A tisztviselőkről és a lakosokról pontos jegyzéket készítenek és különböző bizottságok alakultak, amelyek az evakuáltak fogadásáról és elhelyezéséről gondoskodnak. A megmentett irattárakat és értékeket az illetékes minisztériumok legválogott könyv ellenében veszik át és a tisztviselőkről táblázatokat készítenek, melynek alapján gon-

doskodás történik arról, hogy az ország más részében nyerjenek beosztást.

Hortolomei közegészségügyi miniszter egész vasárnapon át ellenőrző körúton volt és személyesen vizsgálta meg a különböző egészségügyi szolgálatok működését a Bukovinából és Basarabiából érkező menekültek ügyében. Külön szolgálat ügyel fel a gyermekek, betegek, terhes asszonyok ellátására, az első segélyre szorulóokra. A miniszter megvizsgálta a fürdők, ételmezerüzetek, vendéglők, kórházak és különböző más menekültek számára szánt férőhelyek megszervezését is.

Belügyminiszteri hivatalos jelentés a kiűritések menetéről

A belügyminisztérium július 30-ikán a következő közleményt adta ki:

— „Basarabia és Bucovina kiűritése a megállapított terveknek megfelelően folyik. A tegnapi nap folyamán az autókön és kocsikon kívül nyolcvan vonat érkezett Moldovába. A bucovinai és basarabiai méltóságok, valamint hatósági vezetők ma már Moldovában tartózkodnak.

Suceava tartomány királyi helytartója, Flondor, Câmpulungból jelenti, hogy Vatra Dornel-re megy és itt telepszik le a helytartóság hatóságával együtt a kiűritési parancsnak megfelelően.

Casaellu királyi helytartó laiban van.

Mindazokban a megyékben, ahova a menekültek érkeztek, segélyező bizottságok alakultak. Az állomá-

sokon és utakon tájékoztató és segély-irodákat létesítettünk.

Északmoldova minden állomására benzint küldöttünk azzal a céllal, hogy az autókati kello üzemanyag-gal lássuk el.

Egészségügyi központokat létesítettünk és azokat a szükséges személyzettel és anyaggal láttuk el.

Basarabia déli részében a kiűrités rendszerben folyik vonatokkal, gőzösökkel és vontatóhajókkal. Basarabia északi részében a kiűrités szintén rendszerben folyik a különböző közlekedési eszközökkel.

Reni és Ungheni állomásokon a román hatóságok a szovjetparancsnoksággal érintkezést keresve, elősegítik a kiűritést.

A különböző bandák által előidéztet incidenseket

Reuma, csúz, aranyér, nőibajok, - Teljes gyógyulás, kellemes nyaralás

VATA DE JOS

kénes és szén-savas hőgyógyfürdőn

Napló penzió: (háromszori étkezés, lakás) lel 160-180

KÉRJEN PROSPEKTUST!

VASUTI KEDVEZMÉNY!

csoportosulás, összejövetel, vagy csoportos utccal forgalom az uccákon, három személynél nagyobb csoportban.

Az ellenszegülőket a polgári katonai rendőrség nyomban letartóztatja és a katonai hatóságokhoz továbbítja.

Arad, 1940. június 30.

Arad katonai parancsnoka.

Aradmegye prefektusa:

SAVOIU Gh. ezredes. Dr. IONESCU IULIU

szabotázs kísérleteket megakadályozták.

A basarabiai származású azon zsidó lakosság, amely az ország más részeiben tartózkodott, a Pruton át basarabiai területre vonul. A mai nap folyamán 7600 zsidóvallású lakos ment át Ungheni és Cristesti állomásokon Basarabiába, míg Galati és Reni állomásokon át 2000 hagyta el az ország területét.

A belügyminisztérium elrendelte, hogy azon basarabiai munkások, akik az ország különböző részeiben dolgoznak s akik Basarabiába akarnak menni, jelentkezzenek azon megyék prefektúráin, amelyek körzetében jelenleg dolgoztak. Itt utazási igazolványt állítanak ki részükre.

Az országban teljes rend uralkodik.

Az összes hatóságok együttműködnek a kiűrités, a segélyezés és a menekültek elhelyezésének munkájában.

A belügyminisztérium felhívja a közönség figyelmét, hogy ne higgyen azoknak a légbőlkapott híreknek, amelyek arról szólnak, hogy az ország más részeiben is kiűritések folynak.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium közölte alárendelt hatóságival, hogy a Bukovinából és Basarabiából érkező menekültek, valamint az országban tartózkodó basarabiaiak, akik az oroszok által elfoglalt területre visszaakarnak térni, utazásuk a megyei prefektúrák, vagy ezek meghívóitai által kiadott ellismervények alapján történik. Ezek az ellismervényeken fel kell tüntetni az utasok számát és az érkezési állomást. Az igazolványok ellenében a vasuti pénztárak III. osztályú jegyet szolgáltatnak ki.

A mai nap folyamán a kiűritett tartományok számos hatósági vezetője és több politikai személyiség jelent meg a belügyminisztérium, valamint a belügyi miniszter előtt, akiket tájékoztattak a basarabiai és bukovinai eseményekről. Ezek a következők: G. Gazacellu királyi helytartó, Dionisie cetatea-albái püspök, Vladimir Cristii Chisinau polgármestere, Luncescu ügyvéd Lapusna megye prefektusa, S. Vidrascu, Tighina megye prefektusa, Nistru tartomány rendőri vezérfelügyelője, Traian Popovici képviselő, Serban Flondor képviselő, V. Barca szenátor, volt miniszter és mások.

Ralea munkaügyi miniszter intézkedett annak érdekében, hogy az inasotthonokban a menekült inasok és munkások részére ideiglenes elszállásolást biztosítsanak. Ugyanakkor gondoskodás történt élelmezési és készpénzsegélyről is. A miniszter egyébként Stavri Curescu miniszteriumi vezérigazgatóval együtt meglátogatott több bucarestii inasotthont.

Olténia ötezer menekültet fogad be

Nifon olténiai érsek levélben közölte Ciurescu vallás- és művészetügyi miniszterrel, hogy az olténiai királyi helytartóval egyetértésben úgy határoztak, hogy Olténia ötezer basarabiai és bukovinai menekültet fogad be.

Julius 3 — nemzeti gyásznapi

A miniszterelnökség közli: Julius 3-ika, szerda, vagyis az a nap, amikor a román hadsereg utolsó egységei elhagyják Basarabia és Észak-Bukovina földjét, nemzeti gyásznapi lesz.

Alexianu helytartó a menekültügyek bizottságának elnöke

Bucuresti. (Rador.) A basarabiai és bukovinai menekültek ügyét intéző bizottság Alexianu Gheorghe professzor, királyi helytartó elnökségével, Dombrowszky tábornok, bucarestii főpolgármester és Modreanu tábornok bucarestii rendőrprefektus részvételével alakult meg. A menekültek gyámolítására a Boulevardul Basarab 52-54. szám alatt központi irodát állítottak fel.

A Bucuresti-i Vörös Kereszt Soseau Kiseleff 35. szám alatt működik.

Georgescu Petre tábornok, a Nemzeti Gárda főparancsnoka felhívást intézett a menekültek segélyezése ellátásának ügyében a gárda tagjaihoz.

A menekültek ügyeit intéző bizottság első intézkedései

Bucurestiből jelentik: Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter határozata értelmében Bucurestiben menekült-segély bizottságot rendeztek, amelynek tagjai: Alexianu tanár, Bucegi-tartomány királyi helytartója, mint elnök, valamint Dombrowski tábornok, Bucuresti polgármestere és Modreanu bucuresti-i rendőrprefektus. A bizottság a besszarábiai és bukovinai menekültek elhelyezésével és elszállásolásával foglalkozik. Első ülésén — június huszonkilencedikén — a bizottság a következő határozatot hozta:

1. Valamennyi menekült és Bucurestibe érkezett köztisztviselő köteles ezen bizottságnál jelentkezni, annak feltüntetésére, hogy honnan érkezett, milyen beosztása volt, meddig kapta fizetését. A nyilatkozatot a bizottság által rendelkezésre bocsátandó úrlapon kell elkészíteni.

2. Valamennyi Bucegi tartomány területén tartózkodó menekült köztisztviselő hasonló nyilatkozatot köteles tenni a megyei prefekturán, amelynek területére beosztották.

3. Valamennyi köztisztviselő, akinél iratok, okmányok, értékek, hatósági tulajdont képező tárgyak vannak, kötelesek ezeket a belügyminiszteriumban és a megyei prefekturák mellett működő bizottságoknak átadni, átvételi elismervény ellenében.

4. Az illetékes bizottságok kötelesek ezeket az iratokat a központi hatóságoknak beküldeni, ugyan-

Egyébként Alexianu professzor, helytartó legteljesebb elismerését fejezte ki Orasanu tábornoknak, aki csapategységeivel megfeszített munkával rendbehozta az albesti hidat, amelyet már július elsején átadhatnak a forgalomnak.

csak elismervény ellenében.

5. A bizottságok meghatározzák az összes menekült tisztviselő ideiglenes lakhelyét, új szolgálati beosztásuk meghatározását.

6. Az esetleg elmenekült polgári lakosok kötelesek Bucurestiben és a megyék területén megérkezésükől 24 órán belül jelentkezni a népesedési hivatalban. A ház-, vagy lakástulajdonos, aki polgári menekültnek ad szállást, köteles 4-es számú bejelentőlapot (fisa de anuutare) kitölteni, amelyet közvetlenül a rendőrprefekturán köteles benyújtani az ingatlankönyvhivatalba, a meghatározott időpontra belül.

Akik esetleg segélyt igényelnek, forduljanak az e célra szervezett hivatalokhoz — Vörös Kereszt, Bucuresti, sos. Kiseleff 53., a vidéken a Vörös Kereszt kirendeltségeknél — ahol a szükséges felvilágosításokat megkaphatják.

7. A bucuresti-i bizottság időlegesen meghatározza azokat a helységeket, ahova a polgári menekülteket elhelyezhetik.

8. Az összes menekült gyermekekről a Vörös Kereszt gondoskodik (Sos. Kiseleff), hogy az előre meghatározott gyermekvédelmi központokban helyezték el őket. A bucuresti-i bizottság június 30-ikától kezdődőleg a Scoala Ciovicaban működik (Bdu. Basarab 52—54.) minden nap 8—13 és 16—20 óráig.

A belügyminiszterium jelentése a galati-i incidensről

Bucuresti (R.) A belügyminiszterium jelent: Galati-on egy 2000 munkásból álló oszlop, akiknek az volt a kívánságuk, hogy Beszarábiába mehessenek, június 30-án megfelelő katonai őrség alatt a galati-i állomáson tartózkodtak. A munkáscsoport egy része türelmetlenkedett, mert a számukra kijelölt vonatszelvényt, szeritük, nem elég gyorsan bocsátották rendelkezésükre. Egyrészt szökní próbált, mire az őrzetükre kirendelt katonaság megállásra szólította fel őket, azonban többek közülük, ahelyett, hogy a felszólításnak engedelmessé váltak volna, revolvért rántottak és a karhatalomra lőttek. A csendőrség erre fegyverét használta, melynek következtében több halott és sebesült volt. A köteleességét teljesítő karhatalomra lőttek. Több halott és sebesült van. A köteleességét teljesítő karhatalom tagjai közül egy katona és egy rendőrugynök meghalt. A rend hamarosan helyreállt, a pályaudvart megtisztították, miután újabb menekült vonatok érkeztek, ezek utasainak ellátása zavartalanul megtörtént.

Helyi incidenseket jelentett a nagyvezérkar

A nagyvezérkar 1940. június 30-ikán kiadott jelentése:

„Június 30-ikán Basarabia kiürítési műveletei a terveknek megfelelően a következő általános vonalig folytatódtek: a Siretul Mic folyótól északra lévő magaslatok—Cucurul Mare—Briceni—Blalti—Nyugat Chisinau—Basarabasca—Tatarbunar.

Egyes helyeken a Szovjet haderejének gyors elemei, meghaladva a megállapodás szerinti kiürítési ütemet, tulhaladtak a visszavonulóban lévő csapatainkon és ezáltal helvi legü incidensekre adtak alkalmat.

Oszlopaink folytatják visszavonulásukat. A kiürítési műveletek július 3-ikán déli 12 órakor nyernek befejezést.”

Giurescu miniszter felhívása a papsághoz

Bucuresti. Giurescu Constantin kultuszminiszter körlevelet intézett a papsághoz, melyben emlékeztette őket, hogy e súlyos órákban különösképpen tanubizonytságot kell adniok keresztény és román hazafiúi érzéseikről. Elöl kell járniok a segély és vigasztalásban és hivatkozni arra kell buzdítaniok, hogy a nemes és emberbaráti akcióból: a menekültek felkarolásának ügyéből a részüket kivégyék.

Az országőrszervezet adománygyűjtő akciója

Bucuresti. (Rador.) Az országőr-szervezet annak a nagyvárnyu országos adománygyűjtési akciónak kapcsán, amelynek során készpénz, ruhanemű és élelmiszer adományokat juttatnak a polgárok a besszarábiai és bukovinai menekülteknek, két ajándékátvételi rak-

csak elismervény ellenében.

6. Az esetleg elmenekült polgári lakosok kötelesek Bucurestiben és a megyék területén megérkezésükől 24 órán belül jelentkezni a népesedési hivatalban. A ház-, vagy lakástulajdonos, aki polgári menekültnek ad szállást, köteles 4-es számú bejelentőlapot (fisa de anuutare) kitölteni, amelyet közvetlenül a rendőrprefekturán köteles benyújtani az ingatlankönyvhivatalba, a meghatározott időpontra belül.

Akik esetleg segélyt igényelnek, forduljanak az e célra szervezett hivatalokhoz — Vörös Kereszt, Bucuresti, sos. Kiseleff 53., a vidéken a Vörös Kereszt kirendeltségeknél — ahol a szükséges felvilágosításokat megkaphatják.

7. A bucuresti-i bizottság időlegesen meghatározza azokat a helységeket, ahova a polgári menekülteket elhelyezhetik.

8. Az összes menekült gyermekekről a Vörös Kereszt gondoskodik (Sos. Kiseleff), hogy az előre meghatározott gyermekvédelmi központokban helyezték el őket. A bucuresti-i bizottság június 30-ikától kezdődőleg a Scoala Ciovicaban működik (Bdu. Basarab 52—54.) minden nap 8—13 és 16—20 óráig.

tárt állított fel Bucurestiben. Az egyik raktár a Regina Maria liceumban van, a másik az Arc de Triomf alatti Országőr-táborban.

Tilos a gyári szirénák alkalmazása

A légügyi és tengerészeti miniszterium felhívja a gyárak és üzemek figyelmét, hogy a szirénákat nem szabad használni csak légiriadó, vagy légvédelmi gyakorlat idején.

A mozgósított ügyvédek ügyei

Bucuresti. (Rador.) Az igazságügyminiszter közlekedtette a rendelkezést, hogy a mozgósított ügyvédek bírósági ügyei halasztást ne szenvedjenek. Részletes rendelkezést közvetlenül a törvényszéki főnökökhöz intéznek.

Nicodim pátriárka pásztorlevele

Bucuresti. (Rador.) Nicodim, Románia pátriárchája ma pásztorlevelet intézett a hívekhez.

A külföldi sajtó Beszarábia és Bukovina elcsatolásáról

Genf. (Rador.) A Journal de Geneve részletesen foglalkozik Beszarábiának Románia részéről Szovjetországra számára történt átengedésével. Kiemei a lap, hogy Románia számára a terület átengedése fájdalmas veszteség, de Románia saját erejére támaszkodva kénytelen volt engedni az orosz hadsereg túlereje előtt és így a konfliktus elmaradásával a Balkán békéje megmentődött.

Istanbul. (Rador.) A török közvélemény teljesen a besszarábiai események hatása alatt áll és mindenütt megemlékeznek arról a szomorú és fájdalmas csapásról, amely Romániát érte. Minden lap beszámol a koronatanács határozatáról, amely bármilyen fájdalmas is volt, azt célozta, hogy a román fegyveres erő feltétlenül intakt maradjon minden esetleges máshonnan jövő külső támadással szemben.

Az Abidindava című lapban az egyik legnagyobb török közíró, Igdam, a következőket írja: Románia nem tehetett úgy, mint Finnország, a-

A Szovjetunió nem követelte a kárpátaljai ukrán elemek megvédési jogát

Budapest. A Rador távirati iroda közli a Magyar Távirati Iroda jelentését, amely szerint felelős magyar helyről erősen cáfolják azt a hírt, hogy a szovjetkormány jegyzékét intézett volna Magyarországhoz és abban azt követelte volna, hogy Kárpátalja ukrán elemektől védelmébe vehesse. A magyar hivatalos körök szerint a hír minden alapot nélkülöz. Egyébként a Curentul ismerteti a Stefani Irodának azt a jelentését, amely szerint a legfőbb magyar nemzetvédelmi tanács pénteken megtartott ülésén megállapította, hogy Magyarország

amelyben meleg szavakkal emlékezik meg a besszarábiai és bukovinai hívők nagy áldozatkészéről és a krisztusi szeretet nevében igaz odaadásra és segélynyújtásra hívja fel híveit. Ugyanakkor emlékezteti a hatalmas hívősejre arra, hogy a nemzeti összetartás, a hazafias érzésnek és a nagy király iránti odádó szeretetnek ezekben a súlyos órákban még erőteljesebben és demonstratívabban formában kell megnyilvánulnia. Az egyházfejedelem a román nép jövőjébe vetett hitének kifejezésével zárta be pásztorlevelét.

Felfüggesztettek minden köztisztviselői szabadságolást

Bucuresti. (Rador.) A minisztertanács 1599. számú jegyzőkönyvében minden köztisztviselői szabadságolást felfüggesztettek a hivatalos órákat változatlanul be kell tartani, reggel 9—1.ig és délután 4—6 között.

Az országgyűlés szerdán délután tart ülés

Bucuresti. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az országgyűlés szerdán, július 3-án d. u. 4 órakor tart ülést.

A képviselőház és szenátus külügyi bizottságainak együttes ülését kedden, július 2-án d. u. 4 órakor tartják meg.

Elha asztották a középiskolai kinevezéseket és át-helyezéseket

Bucuresti. (Rador.) A nemzetnevelésügyi miniszterium az érdekelteknek tudomására hozta, hogy a középiskolai oktatásban a kinevezéseket és a tanszékátváltásokat, amelyek július 1-ére és 2-ára voltak kitűzve, később meghatározandó időpontra halasztották.

A Stefani-ügynökség a háborus veszély alap-talanságáról

Róma. (Radio-Press.) A Stefani-ügynökség diplomáciai szerkesztője írja:

— „Azok a külföldi sajtó által terjesztett hírek, hogy Magyarország és Bulgária, ha kell, a háborus övezet kiterjesztése árán is képesek megvalósítani követeléseiket, alaptalanok. Olaszország rokonérzése Magyarország és Bulgária követeléseit iránt változatlan, de a jelenlegi helyzet figyelembevéve, Olaszország és Németország azt tanácsolta Magyarországnak és Bulgáriának, hogy legyen türellemmel.

— Róma és Berlin teljes egyetértésben ügyel az események fejlődésére.” (Curentul.)

mely a Népszövetségre, Angliára, Franciaországra, Amerikára és a skandináv államokra támaszkodott. Kétségbeesett ellenállás után kénytelen volt tárgyalásokba kezdeni és a békekötésnél többet kellett adnia a Szovjetnek, mint amennyit az Finnországtól eredetileg kért. Románia nemcsak izolálva volt, hanem ellenséges érületű államoktól van körülvéve. A Balkán-szövetség nem lépett volna közbe Beszarábia és Bukovina ügyében. Törökország nyíltan kijelentette, hogy nem száll szembe fegyveresen a Szovjettel és az angol-francia garancia a mai körülmények között illuzóriussá vált.

Moszkva. (Rador.) Az Izvestia a besszarábiai kérdésekkel foglalkozva kifejti, hogy dacára a nyugaton, Afrikában, sőt Ázsiában is dúló háborúnak, a Szovjet békés eszközökkel kereste a megoldást Beszarábia és Bukovina kérdésében, és ez biztosítja a tartós és igazi békét a két ország között.

fegyvermezzel és nyugodtan várja az események kialakulását. A magyar kormány a még teljesen meg nem tisztult általános helyzetre való tekintettel elrendelte az egész román-magyar határ szigorú ellenőrzését.

A Curentul magánjelentése szerint azokra a kérdésekre, hogy Németország tudott-e előzetesen a Szovjetunió terveiről, illetékes német körök minden magyarázatot megtagadtak. Német hivatalos körök szerint az eseménynek diplomáciai hátterét nem lehet lellebbenteni.

A németek elfoglalták Guernsey és Jersey szigeteket

Párisba érkezett Hitler kancellár. Weygand Szíriába utazott

Élénk tevékenységet fejt ki az olasz tengeri és légi haderő

BERLIN. A DNB jelentése szerint a német légi haderő egységei hétfőn meglepetésszerű támadással elfoglalták a La Manche-öbölben levő Guernsey és Jersey szigeteket. A szigetek körül lefolytatott légharc során a németek két Blenheim-típusú repülőgépet lelőttek.

Az angol közlekedésügyi minisztérium közli, hogy az angol-normand szigetekkel ideiglenesen megszakították a közlekedést. Ezekkel a szigetekkel a telefonösszeköttetés, valamint a posta és táviróforgalom is szünetel.

Az Anglia elleni támadás terve

Newyork. Az Associated Press tudósítója szerint, az Anglia elleni támadás az alábbi terv szerint indul meg:

1. Folytatólagos légi támadások az angol partvidék ellen, amelyekkel elpusztítják az angol védelmi berendezéseket és támaszpontokat

Légi támadás Anglia ellen

London. (Rador.) A légügyi miniszter jelentése szerint három helyen hatoltak be ellenséges repülőgépek a szigetországba. Kelet-Angliában Latham repülőterét bombázták. Kelet-Skóciában a gyújtóbombák következtében egy iskola összedült és egy személy könnyebben megsebesült. Dél-Angliában jelentéktelen hatása volt a támadásnak.

Berlin. (Rador.) A vezéri főhadiszállás jelentései a tengeren és Franciaországban nem történt semmi különösebb esemény. A német légi haderő mélyen behatolt Angliába és Skóciába, ahol kikötőberendezéseket és jegyvergyárakat bombáztak. Sok helyen robbanásokat és tüzeket figyeltek meg. Bristol és Cardiff kikötőjében több tartály kigyulladt. Lincoln, Mottingen és York repülőterein súlyos károkat okoztak a bombák. Angol repülők Észak- és Nyugatnémetországban jártak, ahol nem katonai célpontokat bombáztak. Egy német városban a tüzoltóságot bombázták, amely éppen tüzet oltott. A német légvédelmi tüzérség négy ellenséges repülőgépet lelőtt, egy német gép nem tért vissza.

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Kai-

Graziani átvette az északafrikai haderő parancsnokságát

Róma. A Stefani-ügynökség közli az olasz nagyvezérkar legújabb hivatalos jelentését, amely szerint Graziani, Olaszország tábornagya légi úton Lybiába utazott és átvette az ottani katonai erők parancsnokságát. Egyik olasz torpedónaszád megtámadott és elsüllyesztett két ellenséges tengeralattjárót. Egy olasz hadihajó lelőtt egy négymotoros ellenséges nagy repülőgépet. Az Extere nevű cirkáló lőnk, amely nagy harcot vívott több ellenséges repülőgéppel, nem tért vissza támaszpontjára. Észak-Afrikában az olasz légihaderők sikeres bombatámadást hajtottak végre egy páncélos gépkocsi osztag és ellenséges légiterek ellen. Légvédelmünk lelőtt egy ellenséges repülőgépet. Újabb jelentések szerint szombaton itt több ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg, mint amennyit annak idején közöltünk. Az angol repülők bombázták Harrar várost.

Berlin. A német véderő főparancsnokság jelenti: Franciaországban nem történt semmi különös esemény. Egy buvárhajónk 23.000 tonna tartalmu ellenséges hajóteret elsüllyesztett és egy Orion osztályhoz tartozó ellenséges cirkálót Bresttől keletre megtorpedózott. A német repülőgépek tegnap este újabb támadást intéztek Kelet Skócia, valamint Anglia keleti és nyugati partvidékén levő kikötők ellen. Egy ellenséges légitűz, amely vadászgépek védelme alatt június 30-án támadást akart intézni az egyik Lille melletti repülőterünk ellen, kénytelen volt meghátrálni, miután a

létesítenek a német csapatok partraszállása céljából.

2. Ezekre a támaszpontokra nagyszámú német ejtőernyős osztagok érkeznek, amelyek birtokukba veszik a területet.

3. Az ejtőernyősök megérkezése után különleges szállító repülőgépeken naponta 200.000 német katonát tesznek partra.

4. Ezután érkeznek majd meg a tankok és német ágyúk és nem fogják tekintetbe venni az őket érhető veszteségeket, amely esetleg 90 százalékos is lehet.

5. A német offenzíva arra is számít, hogy az irországi köztársasági hadsereget, mint ötödik hadosztályt felhasználhatja. (Curentul.)

London. (Rador.) Nicholson államtitkár egy vasárnapi beszédében kijelentette, hogy 900 éve nem fenyegette ilyen támadás veszedelme Angliát, mint most.

róból érkezett jelentés szerint angol repülőgépek tegnap sikerteljes támadásokat hajtottak végre. Az olasz Elgubi repülőterén barakkokat, sátrakat és a földön startra kész repülőgépeket bombáztak az angol bombavetők. A támadás nagy pusztítást okozott. Olasz vadászgépek megtámadták az angol gépeket, amelyek azonban a kitűzött feladatokat elvégezték. Két angol gép nem tért vissza támaszpontjára. Négy olasz gép elpusztult. Torsuda közelében angol légvédelmi ágyúk lelőttek egy legmodernebb típusú hárommotoros olasz bombavetőt. Mersameto tengerparti község mellett egy olasz repülőgép roncsolt vetették partra a hullámok. Az Eritréában lévő Mataka repülőterére angol gépek bombát dobtak.

Az angol légi erők sikerteljes támadásain kívül angol szárazföldi csapatok is értékes eredményeket értek el. Eritréában egy angol páncélos osztag megtámadott és szétszórta egy olasz lovasezredet. Az olaszok 56 halottat és többszáz sebesültet veszítettek. Az angolok vesztesége jelentéktelen.

német vadászgépek szétszórta és 6 ellenséges repülőgépet közülük lelőttek. Más ellenséges támadások, amelyeket az angolok nem katonai célpontok ellen hajtottak végre, csak csekély kárt okoztak. Június 30-án összesen 18 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Berlin. A német távirati iroda kiegészítő jelentést közöl a hivatalos harctéri jelentés-

Hitler kancellár Párisban

Berlin. (Rador.) Hitler kancellár megtekintette a Maginot-vonal hatalmas erődítményeit, Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda

jelentése szerint Hitler kancellár Párisba érkezett. Hitler megtekintette Napoleon sírját és tisztelgett a hősök emlékműve előtt.

Weygand Szíriába utazott!

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Algiréből érkező jelentés szerint Afrika valamennyi francia gvarmatának katonai főparancsnoka egyöntetűen a következő elhatározásra jutott: Valamennyien eleget tesznek a Pétain kormány parancsának és beszüntetik az ellenségeskedést. A francia hadseregek azonban továbbra is fegyverben maradnak. Ezek a hadseregek továbbra is őrzik a francia gvarmatok határterületeit és ha bármilyen kísérlet történne a gvarmat területek integritásának megsértésére, fegyverrel védelmezik a határokat. A Reuter távirati iroda szerint a francia gvarmat haderők parancsnokainak álláspontja az angol kormány helyesítésével is találkozik.

A francia kormány elhatározására Weygand tábornok Szíriába utazott Mittelhauser tábornokhoz. Utazásának oka az, hogy az angol kö-

Budapesten,

a csodás hatású rádiumos gyógyfürdők városában vizszakapja egészségét életkedvét.

Budapest

9 thermálfürdőjével (23°-74° C). 60 hőforrással, 200 glaubersós gyógyforrással, napi 55 millió liter vízhozamával a legnagyobb fürdőváros.

Budapest

világváros környezetben kevés pénzért sokat nyult. Tökéletes békehangulat. — Vasuti- és vizumkedvezmény. — Háromheti teljes ellátás a gyógyfürdők használatával a legelőkelőbb gyógyszállókban 390 és 560 pengős árban.

PELILÁGOSÍTÁS:

A Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottságnál, Budapest, V., Vigadó-tér 3. sz.

hez, amely szerint az egyik tengeralattjáró megtorpedózott egy Orion osztályhoz tartozó cirkálóját. Az Orion osztály hajói 1931. és 1934. évek között készültek és tonnatartalmuk 7000. Ehhez az osztályhoz tartoznak az Ajax és az Achilles cirkálók is, amelyeket a montevideoi öbölben az „Admiral Graf Spee” megrongált.

Angol bombákat dobtak Svájra

Bern. (Rador.) A svájci vezérkar jelentése szerint a Jura-hegységben a Rhin és Schwitz-kanton között, angol pilóták 22 gyújtóbombát dobtak le, azonban egyetlen bomba sem robbant fel. Valószínű — jelenti a svájci hadvezetőség — hogy az angol pilóták eltévesztették a tájékozdást, nem ismerték pontosan a földrajzi helyzetet.

Olasz tiltakozó jegyzék Washingtonban

Washington. (Rador.) Cordell Hull külügy-államtitkárhoz tegnap az olasz kormány tiltakozó jegyzékét juttatott el. Az államtitkár kielentette, hogy a Fehér Ház illetékes osztálya most foglalkozik a jegyzék felülvizsgálásával és annak megállapításával, hogy az olasz panaszok jogosak-e.

zelkeleti csapatok parancsnoka meg akarta akadályozni a francia egységek leszerelését. Mittelhauser tábornok csapatainak leszerelése súlyos csapás az angol kormányra, mert ezzel a leszereléssel 130 ezer fővel csökkent az ottani haderő s így Szuezi és Mossuli védelme veszélyben forog. Az angoloknak egyébként a palesztinai és egyiptomi egységekkel együtt 200.000 emberük van, akik a lybiai határra vonultak fel.

Berlini jelentés szerint a Német Távirati Iroda úgy tudja, hogy Weygand tábornok utazásának igazi oka

az angol és francia érdekek között az utóbbi időben bekövetkezett egyre nagyobb feszültség.

Francia forrásból is érkeztek jelentések arról, hogy az utóbbi napokban a szíriai francia és angol csapatok között súlyos összecsapások ke-

lettek. A szíriai francia csapatokhoz ugyanis angol csapatokat is beosztottak és az angol tisztek zendülésre akarták rábírní a francia csapatokat a kormány leszerelési intézkedése ellen. Ezért a szíriai francia főbiztos már tiltakozott az angol csapatok magatartása miatt. A francia csapatok leszerelése súlyos csapást jelent az angol politikára. Weygand tábornok most azt a szerepet vállalta magára, hogy megérteti az angolokkal, hogy

a franciák többé nem hajlandók harcolni a brit érdekekért.

Hír szerint most az angolok, vagy megpróbálják Szíriát bekebelezni az angol világbirodalomba, vagy pedig le fogják mondani eddigi terveikről, ami által földközi-tengeri helyzetük súlyosabbá válik. A leszerelés alatt álló közelkeleti francia haderő létszáma 120.000 ember.

Róma. (Rador.) A Stefani-iroda jelenti: A Popojo di Roma kommentálja Revnaud volt fran-

Elrendelték a francia hadsereg leszerelését

Clermont-Ferrand. (Rador.) A hadügyminiszter elrendelte a francia hadsereg leszerelését, amely programszerűen történik. Azért fontos a teljes programszerűség, mert el akarják kerülni a vasúti forgalom és a polgárság élelemzésének megzavarását. A munka nélkül maradt leszerelték állami munkára fogják alkalmazni.

A francia kormány Bordeauxból Clermont-Ferrandba érkezett és onnan Nîmesbe megy tovább, ahol a parlament is összeül. A szomszédos városokban fogják elhelyezni a különböző fontosabb közhivatalokat.

A kormány közli, hogy a posta a megszállott és a meg nem szállott területek között megindult, ugyancsak megindult az útszolgálat Franciaország és Svájc között.

Ervényt szerez akaratának a Petain-kormány

Madrid. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: A Sauvage nevű francia torpedóhajó parancsnoka engedelmességet kormánya rendelkezésére és beszüntette működését az Atlanti-óceán vizén. A francia hadihajó a spanyolországi Vigo kikötőbe jutott be.

Washington. A washingtoni francia követtség tegnap hivatalos közleményt juttatott el a lapokhoz, amelyben bejelentette, hogy az amerikai francia követtség a Petain-kormányt ismeri el. A De Gaulle nemzeti tanácsot nem tekintik Franciaország képviselőjének. (Rador.)

Megindult Parisban az élet

Bordeaux. (Rador.) A Journal jelentése szerint Parisban visszatért régi kerékvágásába az élet. A nagyvárosok egyre nagyobb számban nyitnak ki, rengeteg menekült tért már vissza, főként az élelmiszerek előtti nagy a forgalom, mert az élelmiszerek beszerzése egyelőre igen nehéz. Autót alig látni az utcákon, csupán a német tisztek hivatalos gépkocsijait. A földalatti vasút forgalma normális, a hatalmas városban főképpen kerékpáron járnak az emberek. Francia közlekedési rendőrök állnak az uccasarkokon, német katonák társaságában. Tíz órakor van záróra. A német tisztek a nagy hotelekben laknak, melyeken a horogkeresztes lobogó leng. A menekültek, akik visszatérnek, lakásaikat sértelesen állapotban találják.

A francia-német fegyverszüneti bizottság ülése

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti: A német katonai megbízottak és a francia kiküldöttek vasárnap tartották a fegyverszünet kérdésében első ülésüket. Az első tanácskozás csak formai kérdésekkel foglalkozott. (Rador.)

Pierre Benoit a háború elvesztéséről

Bordeaux. (Rador.) A Journal nagy cikket közöl, amelyben Pierre Benoit a következőket írja: Ha nem tudunk háborút viselni, nem kellett volna garanciát adni Lengyelországnak, ha éreztük, hogy a háboruban gyengébbek vagyunk, akkor kellett volna megtámadni Németországot, amikor Lengyelországban el volt foglalva. Ha feltétlenül háborút akartunk kezdeni, várnunk kellett volna 1940 tavaszáig, amikor már 200 angol-francia hadoszóly és megfelelő hadianyag állt volna rendelkezésünkre. De ha még ez az időpont sem lett volna alkalmas, ráértünk volna 1941-ben. Be kell látnunk, hogy Németország bár körül volt zárva, mégis óriási tartalékok voltak, 1931 óta szaka-

cia miniszterelnök néhány nap előtti beszédét, amelyben állást foglalt De Gaulle tábornok akciója ellen, aki Angliában ugynevezett francia kormányt alakított és többek között azt írja: „Ha Revnaud, aki közismert volt angol barát-ságáról, most már szükségesnek találta, hogy felemelje szavát az angol támogatással Londonban alakított francia bizottság ellen.

arra következtethetünk, hogy a politikai és erkölcsi szétszakadás a két nyugati nagyhatalom között véglegesnek minősíthető. A diplomáciai szakadás is folyamatban van.

Genf. (Rador.) A Petain kormány Bordeauxból történt elköltözése befejezett tény. A francia kormány új székhelye Clermont Ferrand lesz. E városka prefektusa rendeletet kapott, hogy a legsürgősebben tegyen meg minden előkészületet a kormány és hatóságainak fogadására. A kormány és Lebrun elnök már el is távoztak Bordeauxból.

datlanul dolgozott és a német gyorsaság minden felülmúlt. Németország politikai és nem katonai győzelmet aratott, nem a nagyvezérek győztek, hanem a kormányok.

A török álláspont

Isztambul. (Rador.) A Stefani-iroda levelezője jelenti: A török lapok részletesen ismertetik a török miniszterelnök beszédét a közelkeleti és balkáni béke fenntartásával kapcsolatosan. Hangsúlyozzák, hogy Törökországnak a háborúba való lépése csak a török körzetben jelentette volna a háború kiszélesítését, anélkül azonban, hogy ezzel bármennyire is hasznára lehettek volna a szövetségeseknek.

Ankara. (Rador.) A török-irak tárgyalások befejezést nyertek. Ezzel kapcsolatban a következő hivatalos jelentést adták ki:

Az iraki külügyminiszter és igazságügyminiszter több napon át tanácskozást folytatott Ankarában a török külügyminiszterrel, majd kihallgatáson jelentek meg a török államfő előtt is. A megbeszélések befejeződtek és ezekben is leszögezték a két baráti, szom-

Részletek Balbo tábornagy haláláról

Róma. (Rador.) Ugyszólván az egész világ államainak fővárosaiból részvétlívratok érkeznek az olasz kormányhoz Balbo tábornagy hősi halála alkalmából.

Balbo tábornagy halála nemcsak Olaszországban, hanem az egész világon mély részvételt keltett. Balbo tábornok hősi haláláról a következő újabb részletek érkeztek: Balbo tábornok hatalmas bombavető repülőgéppel, amelyet ő maga vezetett, szokásos szemleutját végezte Lybia területe felett angol bombavetők és olasz vadászgépek vívták légi harcukat. Balbo tábornok az őt jellemző halált megvető bátorsággal, nyomban bekapcsolódott a légi ütközetbe. Balbo tábornok repülőgépe a harc során lövést kapott és a gép lángborulva lezuhant. Azt hiszik, hogy a benzintartály robbant fel. A gép kilenc utasa elpusztult. A repülőgépen Balbo tábornokon kívül sógora, egy ezredes, egy olasz lap főszerkesztője, a tripoliszi főkormányzó, egy őrnagy, valamint olasz személyiségek tartózkodtak.

Róma. (Rador.) Vasárnap Maddalénában járt felülvizsgáló körutia harmadik napján Mussolini. Átlépte a francia határt és Larce francia községben tartózkodott néhány órát. Délben visszatért Olaszországba, majd délután a Rohat folyón átlépve, újból francia területre ment, ahol repülőtereket szemlél meg.

Svédország helyettes miniszterelnöke Moszkvában

Moszkva. (Rador.) Bogmann, Svédország helyettes miniszterelnöke és helyettes külügyminiszter Moszkvába érkezett.

Belga munkások Németországban

Brüsszel. A német hatóságok engedélyezték a belga állampolgárok németországi munkavállalását. Egyszerű kérvényezésre megkapják a munkavállalási engedélyt. Főként

Chamberlain a háború folytatása mellett

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Chamberlain volt miniszterelnök tegnap beszédet mondott, amelynek során a következőket jelentette ki:

— Az angol nép sohasem volt egységesebb, mint most, amikor szigetországunkat fenyegeti az ellenséges támadás veszélye. Egységesen harcolunk, hogy megakadályozzuk a németek partraszállását. Ha ez sikerülne, mindaddig küzdünk, amíg szigetünkéről el nem irtják őket. Készen állunk a megalkuvás nélkül, a végtelenségig menő harcra és inkább elmerülünk, semhogy a németeknek megadjuk magunkat. Az angol nép egységesen áll a kormány mögött. Meg fogjuk akadályozni Anglia német invázióját. Az angol szárazföldi hadsereg sokkal nagyobb és harcedzettebb, mint bármikor volt. Hajóhadunk őrt áll szigetországunk minden részén. Egy ellenünk meginduló német támadás kudarcra van ítélve. Ha a támadást visszavertük, akkor jön majd a megtorlás. Ma Angliában senki sincs, aki a hékét akarná, mert mindenki tudja, hogy az igazságért és a becsületért harcolunk.

szédes ország érdekközösségének azonos voltát.

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Ankarából érkezett jelentés szerint a török kormány tovább folytatja katonai előkészületeit. Mint ismeretes, a török kormánynak sikerült az iraki kormánnyal az együttműködésre nézve megállapodást kötnie. Ez az együttműködés katonai térre is kiterjed és egy kölcsönös védelmi szerződésnek felel meg.

A török hadügyminiszterium intézkedésére, nagyobb csapatok vonultak fel a szíriai határra. Abban az esetben, ha bármely részről kísérlet történne a francia fennhatóság alatt álló Szíria megszállására, a török hadsereg azonnal bevonulna Szíriába és elfoglalná azt.

bánya, fém és textilipari munkások nyerneik elhelyezést, akik fizetésüknek kétharmadát hazaküldhetik Belgiumba.

Aláírták a finn-szovjet gazdasági és fizetési egyezményt

Moszkva. (Rador.) A Tass-ügynökség jelenti: Junius 28-án írták alá Szovjetország és Finnország között létrejött kereskedelmi és fizetési egyezményt. A kereskedelmi egyezmény kiegészítő része megállapítja a szovjetországi megbízott jogi helyzetét Finnországban. Finnország szállít Szovjetországnak villamosági cikkeket, rézdrótokat, papírost, vajot, húst, valamint más termékeket. Ezzel szemben Oroszország búzát, rozsot, kőolajtermékeket, gyapotot és dohányt, exportál majd Finnország részére.

Göbbels dr. Hágában

Hágából jelenti: Göbbels dr. propagandaügy miniszter szombaton Hágába érkezett. Fogadására megjelent Schmidt, a holland védnökség kormánybiztosa. A miniszter a kormányzó pajotába hatatott, ezután megtekintette a várost, majd a délutáni órákban elutazott Hágából. (Rador.)

Tárgyal a délkelet-európai szállítási konferencia

Róma. (Rador.) A dunai hajózás, valamint a balkáni forgalom rendezésére összeült bizottság Olaszország, Németország, Románia, Jugoszlávia, Magyarország és Bulgária részvételével folytatja tanácskozásait. A konferencián, mely 10 napig fog tartani, végérvényes határozatokat fognak hozni, nemcsak a Nyugatra a Balkánra való vízforgalma biztosítására, hanem a szárazföldi forgalom is új alapokra lesz helyezve az új európai rend következtében.

ARADI KÖZLÖNY

Aradon kiadott Magyarországi KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves díj... 840 lej | Negyedévre 210 lej
Félévre... 420 | Egy hónapra 70Marta Alexandru dr.
királyi helytartó felhívása

Temesvári munkatársunk jelenti: A femesi királyi helytartóság hivatalosan közli:

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a jelenlegi viszonyok között saját érdekében tartózkodni a napi eseményekkel összefüggő hamis hírek terjesztéséről. Olyan személyek, akikre reábizonyul, hogy provokáló rémhíreket terjesztenek és ezzel bizonyos pánikot idéznek elő, bíróság elé kerülnek és a fennálló rendelkezések alapján szigorú büntetésben részesülnek. Mindenki igyekezzék a nyugalmat, a higgadságot és a hatóságok iránti bizalmat megőrizni. A hatóságok hivatva vannak a szükséges intézkedéseket megtenni és ezzel mindenki személyes biztonságát és vagyonát megvédeni. A nyilvános helyiségek zárójára vonatkozó intézkedés, továbbá a helyiségek terraszai tekintetében fűzött rendelkezések mindössze átmeneti természetűek és a nemzetnek Besszarábia és Északbukovina elvesztésével kapcsolatos gyászával állanak összefüggésben.

Dr. ALEXANDRU MARTA

Temesvártomány királyi helytartója.

Pacha püspök Bucurestibe utazott. Temesvári tudósítónk jelenti: Pacha Agoston dr. megyéspüspök Bucurestibe utazott, ahol mint a szenátus tagja részvesz a parlament ülésén.

Zogu volt albán király és neje Londonba érkezett. London. (Rador.) Zogu volt albán király és Geraldine királyné csütörtökön Londonba érkezett.

Sir Stafford Cripps bemutatja megbízólevelét Moszkvában. Moszkvából jelentik: Sir Stafford Cripps Anglia új moszkvai nagykövete pénteken átadta megbízólevelét Kalininnek, a szovjetek elnökének. A bemutatkozási formaszög befejezése után Lozinsky külügyi népbiztos helyettes, háromnegyed óras megbeszélést folytatott az új angol követtel.

KÉT IRÁNYZAT KÜZD A JAPÁN KÜLPOLITIKÁBAN. Tokióból jelentik: Hata hadügyminiszter és Jonay miniszterelnök megbeszéléseket folytattak az autonóm Ázsia új orientálódásának jegyében, úgy ahogy azt Arita külügyminiszter expozíciójában körvonalazta. Japánban két irányzat uralkodik. Az egyik, amelyet az államférfiak képviselnek, tárgyalások útján óhajtja Japán céljait elérni, a másik: a katonai párt, beavatkozás és erőyes akciók révén.

Elkészült a német-magyar konzulátusi egyezmény tervezete. Budapestről jelentik: A DNB-ügynökség levelezője szerint a német-magyar tárgyalások egyes jogi kérdésekre vonatkozóan befejeződtek. Elkészült a konzulátusi egyezmény tervezete is, amelyet közelebről Berlinben aláírnak.

Romániai repülőgép tévedt el Bulgária fölött. Szófia. (Rador.) Oszbor bolgár város mellett egy román repülőgép, melyben két személy tartózkodott, eltévedt és bolgár területen szállt le. A bolgár hatóságok jegyzőkönyvet vettek fel és mutató kiderült, hogy tévedés történt, a román repülőgépet rövidesen utnak engedik.

TIZ MENEKÜLT BESSZARÁBIAI GYERMEK ÖTÉVI NEVELÉSÉNEK KÖLTSÉGEIT VÁLLALTA DIANU VOLT MOSZKVAI KÖVET Nicolae Dianu, volt moszkvai követ Bucurestiben jelentős szertint levelet intézett Victor Moldovanuhoz, a Nemzet Pártja vezetőjéhez, akivel közölte, hogy kötelességének tartja, hogy a maga részéről is hozzájáruljon a besszarábiai menekültek segélyezéséhez. Ebből a célból elhatározta, hogy magára vállalja tíz menekült besszarábiai gyermek ötévi nevelési és eltartási költségeinek fedezését. Erre a célra havi tízezer lejt bocsát az illetékes szerv rendelkezésére az éven át.

Lakatos Ottó dr. ünneplése Nagybányán. Lakatos Ottó dr. — mint ismeretes — az elmúlt héten Nagybányán tartózkodott, ahol a minorita teológia évvégi vizsgáin elnököt. Ottléte alatt, június 26-án ünneplte 52 esztendősi datu jubileumát, a nagybányai rendház és a teológusok körében. Az évforduló alkalmából a teológia nevében dr. Gruber Ernő rektor üdvözölte Lakatos Ottó dr.-t, majd a kispapok is jókívánságokat tolmácsolták a rendfőnöknek. Az üdvözlésekre Lakatos Ottó dr. szívből jövő szavakkal válaszolt.

Uj rend a törvényszéki tárgyalások megtartásánál. Az aradi törvényszékhez az igazságügyminisztériumtól rendelkezés érkezett, amely a mozgósításra való tekintettel utasítja a törvényszéket, hogy mindazon ügyeket, melyek tárgyalásán a felek nem jelennek meg, függeszték fel. Ugyanez az eljárás abban az esetben is, ha az egyik fél ügyvédje a tárgyalás elhalasztását kéri. A tárgyalást tehát csak akkor tartják meg, ha mind a két fél annak megtartása mellett foglal állást.

A városi közigazgatás hivatalos órái. Aradváros vezetősége országos intézkedés alapján utasította a községi közigazgatási szolgálat hivatalait, hogy naponta délelőtt 9—1 és délután 4—6 óráig dolgozzanak.

NEM KAPNAK KEZVEZMÉNYT AZ ORSZÁGON ÁTUTAZÓ KÜLFÖLDIEK. Bucuresti. A minisztertanács megsemmisítette azt a határozatot, amely az országon keresztül utazó külföldieknek 50 százalékos vasuti kedvezményt biztosított.

Az aradi 93-as gyalogezredhez tartozó katonakötelesek figyelmébe!

Az aradi rendőrség katonaiügyszóltálya hivatalosan közli mindazokkal, akik az aradi 93-as gyalogezredhez tartoznak és sárga vagy piros, BT 1 jelzésű behívóparancsral rendelkeznek (Ordin de chemare BT 1), vagy azok, akiknek egyáltalán nincsen behívóparancsuk, jelentkezzenek kedden, július 2-án délelőtt az aradi rendőrségen, a földszint, 30-as számú szobában. A jelentkezés elmulasztása büntetést von maga után.

Ot embert megölt a felrobbant akna. Kopenhága. (Rador.) Kopenhága közelében a tenger hullámai egy nagyméretű aknát dobtak ki. Néhány fiatalember szét akarta bontani a bombát, az felrobbant és a fiatal emberek közül ötöt megölt.

A Neptun partifürdőt használhatja a közönség. Mivel a városban olyan hírek terjedtek el, hogy intézkedés történt a Neptun partifürdő látogatásának betiltására, a városi fürdőigazgatóság közli, hogy ilyen intézkedést nem adtak ki és a Neptun partifürdőt továbbra is zavartalanul használhatja a közönség.

Aradi ifiak sikeres vizsgálja Kolozsváron. Sikeresen tette le az ügyvédi vizsgát a kolozsvári egyetemen dr. Gitta Anton, Gitta Augustin, nyugalmazott állami főügyész fia, Gitta Anton dr. vasárnap állott a kolozsvári bizottság előtt és sikeresen szerezte meg az ügyvédi címet. Hasonlóképpen sikeresen tette le a vizsgát dr. Farkas László, Farkas Sándor dr. aradi ügyvéd fia is. Mindkettőjüket és hozzátartozóikat szerencselátványokkal keresték fel az ismerősök.

Gyakorlati megoldás

— Papa, egy egér esetét a telbe!
— Kidobtad?
— Nem, de mellé tettem a macskát...

Óriási a választék

az újonnan érkezett

olcsó férfi-
szövetekben

L. Motiu

divatruházában, Arad.

Szenzációs olcsó árak!

MODERN MINTAK!

Allamfők és államférfiak részvétele
Horthy magyar kormányzó iránt

Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzónak leánya elhunytá alkalmából igen sok külföldi államfő fejtezte ki részvételt. Így részvétét küldtek XII. Pius pápa, Viktor Emmanuel olasz király és császár, Hitler birodalmi vezér, Roosevelt elnök, Boris bolgár király, György görög király, Pál herceg, jugoszláv régensherceg, Inönü török köztársasági elnök, az argentin köztársaság és Carnera, a portugál köztársaság elnöke, valamint Chigi herceg, a máltai lovagrend főnöke. Rajtuk kívül igen sok külföldi előkelő államférfiüktől érkezett részvétélviret, mint Mussolini miniszterelnöktől, Ciano külügyminisztertől, Maglione vatikáni államtitkártól, Neurath báró birodalmi protektorától és még másoktól.

Johanna bolgár királynét ünneplték a határon az Egyiptomból hazatérő olaszok

Szófia. (Rador.) Az Egyiptomból hazatérő olaszok vonatához a bolgár határon udvari kocsi csatoltak, amelyben Johanna bolgár királyné, aki — mint ismeretes — az olasz királyi pár leánya, — utazott. Az olasz állam polgárok tiszteletteljesen üdvözölték a királynét. Szófiáig a királyné szívélyesen elbeszélgetett olasz honfitársaival.

TILOS MEGSZÓLALTATNI A GYÁRÁK SZIRENÁIT ÉS DUDÁIT. A városi közigazgatás kötelekében működő légvédelmi hivatal (MONT) Bucurestiből érkezett utasítás alapján közli, hogy utabb intézkedésig tilos megszólaltatni a gyárak dudáit és szirenáit.

A vendégipari helyiségek osztályozása. A Monitorul Oficial június 28-iki száma közli a munkaügyi minisztérium 22.071—1940. számú rendelkezését, amelynek értelmében a kocsmák, az ételkeket is felszolgáló kocsmák, a bodegák, vendéglők, sörözők és nyári kerthelyiségek osztályozását ezentul annak a munkaügyi vezérfelügyelőségnek paritásos bizottsága végzi, amelynek körzetébe az említett helyiségek tartoznak. A munkaügyi felügyelőségek ezeknek a bizottságoknak határozata alapján adják ki az osztályozásról szóló bizonyítványokat.

Dr. Steiner újból rendel. Therapia szanatórium.

Gépkocsi-szerencsétlenség áldozata lett egy magyar kormánypárti képviselő Budapest. (Rador.) Vaály Nagy Lajos, kormánypárti képviselőt vasárnap a Balaton mellett gépkocsiszerencsétlenség érte és szörnyethalt.

Zsebórát találtak. A rendőrség katonaiügyszóltálya értesíti az érdekelt zsebóratulajdonost, hogy elvesztett zsebórát találtak, igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség 30-as számú szobájában.

Ötödik kerületi lakosok figyelmébe! A rendőrség népesedési ügyosztálya (Biroul Populatiel) értesíti az érdekeltet, hogy az V. rendőrkörletben lakók személyazonossági igazolványuknak lepecsételése, illetve új személyazonosságuk kiállítására ezen kerületiek részére hétfőn, július 1-én vette kezdetét. Ezzel kapcsolatban a népesedési hivatal felhívja az összes körletben lakókat, hogy jelenienek meg a rendőrség népesedési hivatalában és hozzák magukkal régi személyazonossági igazolványukat (amennyiben ez nem régebbi, mint 3 éves) lepecsételést végett, továbbá a már elévült, vagyis három évnél régebbi személyazonossági igazolványukat, két 6x9 cm, nagyágú fényképet és 10 lejt, új személyazonossági igazolványuk kiállítására érdekében.

Német-olasz óriásteru három földrész gazdasági megszerzésére

Olaszország néhány napja visel nyíltan háborút, de rövidebb idő is elég volt ahhoz, hogy megmutassa, hogy hol van és lesz az olasz küzdelem súlypontja. Afrikában. Ez megfelel a római hagyományoknak is, főleg pedig annak, ami ma szükséges. Az olasz kormánynak igen pontosan ki kellett számítani a hadüzenet óráját, mert Itália háborúja csakis győzelmes és gyors lehet. Nem az a lényeges ugyanis, amit többször megírtak, hogy Olaszország földrajzi alakjánál fogva igen hosszú partvonaljal rendelkezik, hanem az, hogy a háboru kitörésével a Földközi-tenger egy olyan határra elzárta, amelyen nem közlekedhetnek többé a hajók. Hejvesebben: katonát és ágyút azt visznek, de árut többé nem.

Az Északi sarktól az Egyenlítőig

Nem lehet tudni, hogy ez az állapot meddig tarthat. Csak azt tudjuk, hogy gyakorlatilag mióta tart. Nem az olasz hadhaladás órá, lényegében május 10-12-ike óta, tehát több mint egy hónapja. Ugyanis ez volt az az időpont, amelytől kezdve ugyszólván egyetlen angol, francia, vagy török hajó sem futott többé olasz kikötőbe. Az angol-francia természetesen a két hatalom gyarmatbirodalmát és a mostani, kényszerből lett szövetségeseit is jelenti. A hajóközlekedés átirányítása a Földközi-tengerről nem volt pusztán szóbeszéd és ez jóval élénkebben érintette az áruforgalmat, mint maga a blokádelenzés.

Mindehhez hozzájárul, hogy az olasz hadüzenet óta amerikai hajó nem fut többé be a Földközi-tengerre, mert kormányparancs tiltja az amerikai hajóknak ezt az utirányt. A szuezi csatornát az angol hajóhad lezárta, török kormányintézkedés ugyancsak eltiltja minden török hajót most már nemcsak attól, hogy olasz kikötőbe fusson, de attól is, hogy a Dardanellákon túl „kiszájon”, a görögök sem fogják hajóikat kockáztatni, már csak azért sem, mert igyekeznek minden incidenst elkerülni, végül pedig a jugoszlávok szintén leállították az Adrián a hosszútávú hajóforgalmat. Más szóval ez azt jelenti, hogy a hadihajók és a tengeralfutárak utjaitól eltérítve, a Földközi-tenger csendes lett.

Igen nagy szárazföldi győzelmek vagy légi győzelmek sem változtatják meg ezt a helyzetet okvetlenül vagy hajadéktalanul. Olyan földrajzi, politikai és tengeri adottságokkal kell számolni, amelyek elképzelhetővé teszik, hogy új viszonylatok megteremtése talán hosszabb időt vesz igénybe. Eppen ezért valószínű, hogy a német-olasz politikai és gazdasági terv egy hatalmas átló végigfektetése a világon, az Északi Sarktól az Egyenlítőig. Azzal, hogy Észak-Norvégia is leterítte a fegyvert, Németország gyakorlatilag elérte, hogy teljesen uralkodik az Északi Fény övezetéről kezdve Norvégia, Svédország és Finnország kereskedelmén és az egyetlen még nyitvatartó ut gazdaságilag Finnország és Svédország számára csak Oroszországba vezet.

Miért fontos Afrika

Az Északi-tengertől, Szicilián át Lybia déli zivatagjainak széléig a valóságban egyetlen öszszekapcsolódott földrész jelent két tengelyhatalom területét. Ezt a földrészt kell még kiterjeszteni Afrikában, itt kívánatos még gyarmatokat szerezni és gazdaságilag szervezni s akkor egy olyan gigantikus harántszáv fut végig a földtesten, amelyet ugyan huzamosabb ideig meg lehet korrúlni, de nem lehet sem megörönni, sem elfütni, mert hiszen meg van magában, mint egy külön európa-amerikai földrész, úgy hogy a megkerülés helyett előbb-utóbb hasznosabbnak fog tűnni a kiegyezés.

Ezért fontos Afrika. Hogy minél erősebb és ellenállóbb legyen az átló, vagy ha úgy tesszük sorompó az Északi Sarktól az Egyenlítőig és ezért van most még az olasz küzdelem súlypontja a Földközi-tenger nyugati felén és Észak-Afrikában, meg Kelet-Afrikában, Abesszinia körül, nem tudjuk ott, ahol a legfontosabb olajvezetékek összekapcsolódnak a kikötőbe. Igaz, hogy az olaj körül az angol hadikészlettség is erős.

Ennek a számlájának van ugyan egy ismeretlenje — Oroszország. De mielőtt Olaszország hadüzenetét volna, igyekezett ezt az egyenletet megoldani. Az olasz külpolitikának egyik célja

volt, hogy az orosz kérdéskomplexumra világosság derüljön, mielőtt döntő lépés történnék.

Olaszország most mindent megtesz, hogy Jugoszláviát megnyugtassa. Eppen azért, ha Afrika a cél, akkor Jugoszlávia szintén egyik állama lesz a nagy gazdasági átlónak, amiről már beszéltünk. Igaz ugyan, hogy az Adrián két új olasz tengeri bázis épül, az egyik Cherso szigetén, ugyanakkor azonban a fiumei kikötő például a békés elhagyatottság és csendes álmódzás képét adta közvetlenül a háboru kitörése előtt is az ögyelgő utasnak és az újságokban sem lehet vagy lehetett utalást találni arra, hogy Dalmácia partvidéke 1914 és 1940 között nem egyszer érdekelte az olasz közvéleményt.

A tengerészeti bázisok kiépítését indokolja az, hogy ha a balkáni béke fenntartható marad, akkor az Adriai-tenger szinte tökéletesen elzárható és teljesen védhető olasz részről. Jugoszlávia iránt jelenleg a barátságos semlegesség szelleme érvényesül és észrevehető tartózkodás a délszláv belpolitikai kérdéseinek érintésétől vagy akár Belgrád és Moszkva kialakuló viszonyának hővébb

kommentálásától a sajtóban. Finn- és Svédországhoz hasonlóan, bár nem olyan száz százalékos mértékben, Jugoszláviának is a német, olasz, magyar és kismértékű balkáni gazdasági kapcsolatain kívül, Oroszország jelenti a még szabadon nyitvatartó kereskedelmi utat.

Oroszország ugyanis a tengerentúli hatalmakkal való kiegyezés előtt, nélkülözhetően része a német-olasz világhatalmi tervnek, amely lényegében az ó-világ néven ismert roppant földterületek gazdasági és nyersanyag megszerzésére irányul. Nem lehet nélkülözni Oroszországot, vagy pedig földrészekben bezárva, a valódi Euráziát az emberek és gépek legfőbb tápláló anyagáért: az olajért és buzáért. Ezt a kétót a tengerentúli kiegyezés előtt nem lehet máshonnan pótolni, mint Oroszországból és éppen a gépek tápláléka az, ami a Közkelet békéjének fenntartása, vagy az itteni erős angol elővigyázatosság és késztetés esetén a győzelmes és gyors háboru sarkalja Olaszországot. A béke igazi problémája pedig a világrészek közötti teljes megegyezés előtt az emberek tápláléka — a gabona lesz.

Olaszország nemcsak birodalma kiterjesztése érdekében és világnézetű okokból állott Németország oldalán a küzdők sorába, hogy Berlin a jövőben is gazdasági együttműködésre tudja bírni a Krem urat és hogy az így kialakuló, három földrészen végignyúló gazdasági és hatalmi óriás-szervezetben az egész déli rész fölött, a Brenneről az Egyenlítőig az irányítás, a vezetés és az elérhető eredmény nagyobb része az olasz imperiumot fogja megilletni.

Megkezdtek Aradon is a beiratkozásokat a „Nemzet Pártjába“

Külön helyiségben fogadják a román és külön a kisebbségi állampolgárok jelentkezési íveit

Hétfőn, július 1-én — mint az ország minden más részében — Aradon is megkezdődött a „Nemzet Pártjába“ való beiratkozás. A városháza 59-es számú szobájában felvnek a jelentkezések külön szobában a románok és külön szobában a nemzetiségi polgárok számára. A jelentkezőknek a következő szövegű űrlapot kell kitölteniük:

Tisztelt jelentkezési iroda.

— „Alulírott (ide mindenkinek a saját nevet kell írnia) tisztelettel kérem, salát ehatározásomból és senki által sem kényszerítve, beiratkozásomat a NEMZET PÁRTJÁBA, az aradvárosi szervezetbe, kijelentem lelkiismeretemre és becsületemre, hogy odaadó és felelősségteljes katondja leszek ennek a politikai szervezetnek.

Személyi adataim a következők:

Lakhely: — — — — —

Életkor: — — — — —

Foglalkozás: — — — — —

Faji származás: — — — — —

Vallás: — — — — —

Állampolgárság: — — — — —

A szülők családneve: — — — — —

A szülők vallása: — — — — —

A dédszülők (al strábunícilor) családneve: — — — — —

A dédszülők vallása: — — — — —

Ezen adatok helyességéért felelősséget vállalok, Sándatate!“

Az űrlapon a jelentkező aláírásán kívül két ajánlónak is aláírásával kell szerepelnie.

ezenkívül külön részt tartottak lenn a hivatali ügyvitel adatainak feltéktetésére. A jelentkezési kérelmet a Nemzet Pártjának aradvárosi szervezeti irodájához elmezik.

A jelentkezésekről írásos igazolást adnak az irodában, a vonatkozó országos intézkedéseknek megfelelően.

Egyébként a Nemzet Pártja aradi tagozata közli, hogy július 1-től a beiratkozási kérvények a városháza 59. számú szobájában naponta 8—1 és délután 4—7 óra között, július 31-ig beazárolag benyújthatók a következő sorrendben: Július 2-án A és B, július 3 és 4-én C, D vagy E, 5-én F, G, 6-án a H, I vagy J, 8. és 9-én a K vagy L, 10. és 11-én az M, N, vagy O, 12. és 13-án a P, V, vagy R, 15. és 16-án az S, Sch, Sz, 17-én és 18-án a T vagy U, 19-én a V vagy W és 22-én az X, Y vagy Z kezdőbetűsök jelentkezhetnek, július 23—31 közötti munkanapokon azoknak a jelentkezőknek a kérvényét fogadják el, akik igazolt oknál fogva a számukra kijelölt napon nem jelentkezhettek. Vasárnap és ünnepnapokon, vagyis július 7-én, 14-én, 20-án, 21-én és 28-án a tagfelvételi iroda délelőtt 8—1 és délután 4—7 óra között a következő városrészekben működik: Gradistei-telep (az elemi iskolában), Mikalaka (közigazgatási kirendeltség), Gáj (közigazgatási kirendeltség), Sága —Buzsák és Poltura (széki Kulturház.) Az e városrészekben lakókat felkérjük, hogy az ott megjelölt helyeken jelentkezzenek. A beiratkozáshoz szükséges nyomtatványokat a beiratkozás helyén szolgáltatják ki és azokra 1 leu értékű repülőbélveget kell ragasztani

Az aradi Telefontársaság

értesíti b. előtizedt és a t. közönséget, hogy 1. év július elsejétől az interurban beszélgetések tarifája megváltozott. Az új díjakra vonatkozó minden felvilágosítás céljából külön irodát szerveztünk meg, melynek telefonszáma: 2696. Ez az iroda felvilágosítást ad a t. közönségnek az új díjszabásokról és öt napig fog működni.

BAILE LIPOVA-BANAT

Rádióaktivitása, dus szénsavas, kénes, vasas ásványforrása gyógyít: érlemeszesedést, szívbajt, magas vérnyomást, gutaitést, ízületi reumát, máj- és vese-, idegrendszer, vérszegénység, női bajok, gyenge és vérszegény gyermekeknek.

Modern Strandfürdő. Kényelmes Szállodák
50 tagu katonazenekar.
Teljes napi panzió Lei 180—250.

Uj szobrok a magyar fővárosban

*

Budapest. Budapest a közeljövőben a már ismert új szoboravatásokon kívül más szobrok és emléktáblák elhelyezésére is sor kerül. A magyar főváros vezetősége elhatározta, hogy az ugynevezett Hébekutat ismét felállíttatja. A Hébe-kut a várbeli Iskola-téren állott és amidőn pár évvel ezelőtt idekerült Incze pápa szobra, a kutat leszerelték és azóta raktárban hevert. Az értékes történelmi emlékmű díszkutat a főváros most ismét a Vár területén, még pedig a Tárnok-ucca és a Balta-köz sarkán állíttatja fel. Augusztusban lepezik le a Szent László király hatalmas szoborművét a Szent László-téren. A szobor Antal Károly szobrászművész alkotása és a nagy királyt csatabárdra támaszkodva, mint páncélos lovagot ábrázolja. A Szent István Bazilika főbejáratának két oldalán két domborművet helyeznek el a közeljövőben. Az egyiket az Eucharisztikus Kongresszus emlé-

kére, a másikat a Szent István év megörökítésére. Az Eucharisztikus Kongresszus emléket hirdető domborművet Magyarossy Walter szobrászművész készítette és Pacelli borbort, a jelenlegi pápát ábrázolja, amint felmutatja az Oltáriszentséget. A Szent István év emlékére készült domborművet Jálies Ernő szobrászművész készítette és Astrik apától ábrázolja, mikor megkoronázza Szent Istvánt. A domborművek haraszti nemes mészkőből vannak faragva. Felállítják a Csodaszarvas-kutat is, amelyet még 12 évvel ezelőtt készített el Markov Béla. A kutat a Halászbástván, a Mátyás templom mögött, a Szent István lovasszoborral szemben akarták annak idején felállítani, ez ellen a terv ellen azonban több kifogás hangzott el, úgyhogy a szobor felállítása elmaradt. A Csodaszarvas-kutat most a Hunyadi János-ut mentén létesített új parkban állítják fel.

SPORT KÖZLÖNY

A Rapid FC remek eredménye Zágrábban

A Ferencváros csak minimális arányban szenvedett vereséget

A kis Középeurópa Kupa fordulóján a pompás formában levő Rapid csapata Zágrábban a jugoszláv bajnok Gradjansky együttesével időntetlen eredménnyel mérkőzött. Az eredmény, amelyet a Rapid ellenfele otthonában ért el, győzelemmel felérő. Szinte biztosra vehető, hogy a következő vasárnap az FC Rapid kiharcolja Bucarestben a döntőbe való bejutást. A Ferencváros Belgrádban minimális arányban szenvedett vereséget. Ez Budapestén a Ferencváros igen könnyen behozhatja, tehát a Középeurópa Kupában ezúton Rapid—Ferencváros döntő várható. Részletes beszámolóink a vasárnapi két mérkőzésről a következők:

Rapid—Gradjansky 0:0

A Gradjansky, a nagy esélyes, lagymatag játékot mutatott s a csatársor egyetlen gólt sem tudott elérni.

A bucuresti-i csapat az első félidőben jobb volt ellenfejénél. Szünet után 15 percig változatlan a küzdelem, majd a honi csapat hajrázik, ám az ötszögöt nem tud megbirkózni a Rapid védelme-

vel. A mérkőzés erkölcsi győztese kétségen kívül a Rapid. Az egész csapat pompásan játszott, de különösen Vințila és Bogdan tüntette ki magát.

KK-mérkőzés Zágrábban, 10 ezer néző.

Beogradski—Ferencváros 1:0 (1:0)

Tízezer főnyi közönség előtt nagy küzdelmet vívott a két csapat. A magyar bajnok védekezésre rendezkedett be, 3 háttérrel és 4 fedezettel játszott. A mezőny legjobb embere Sárosi III volt. A sáros, 48 órás esőtől felázott talaju pályán a BSK birta jobban az iramot és a 35. percben Dubac szabadrugását Glišovics befejeji 1:0. Hejcsere után a Fradi sokat támad, de a jugoszláv kapus kiűnő. Sok veszélyes BSK és Fradi lövést a kapufa véd. A mérkőzés befejezése után a zágrábi szükségbirót, Bozsant tetteleg bánthatmazta a közönség, mert nem itélt meg egy 11-es, hanem csak 16 méteres szabadrugást a Fradi ellen. A visszavágó mérkőzés minden bizonnyal a Ferencváros továbbjutását fogja jelenteni s így a Ferencváros—Rapid döntő várható.

KK-mérkőzés Belgrádban. Vezető Bozsán.

A Budapesten szereplő német atlétaválogatott összeállítása

Budapestről jelentik: A július 6—7-én Budapestén vendégszereplő német atléta-csapat névsora a következő: 100 m.: Kersch, Pöschl. — 200 m.: Kersch, Pöschl. — 400 m.: Linhoff, Arens. — 800 m.: Brondscheid, Geisen. — 1500 m.: Kajndi, Sejdenschur. — 5000 m.: Eitel, Syring. — 10.000 m.: Hanzhoffer, Poljman. — 400 m. gát: Mayer, Brandt. — Távol: Schwenke, Lehmann. — Magas: Koppenwajner, Nacke. — Rud: Glötzner, Haunczwjckel. — Hármás: Gejm, Munding. — Sújy: Himmelsdorfer, Bongen. — Diszkosz: Woppek, Turner. — Gerely: Loose, Pektor. — Ka-

lapács: Blask, Stors. — 4x100 m.: Pöschl, Becker, Kersch, Heim. — 4x400 m.: Linhoff, Aerns, Eitel, Wjeland.

Müller a bécsi Austria játékosu lesz

Budapestről jelentik: A Hungária bécsi csatára, Müller Bécsbe távozik. Tegnap már az új, bécsi egyesületét is megnevezte a Hungária csatára:

— Az Austria játékosu lesz — mondotta Müller — és Bécsben átvesszem Sindelar örökét, mármint a magánállásban. Abban az üzletben lesznek üzletvezető, amelyben Sindelar is betöltötte ezt a szerepet.

A LARES arad-belföldi légi járatai

Bucurestiből jelentik: A LARES légiforgalmi társaság július 1-től a következő belföldi járatok viszonylatában kezdi meg ismét a forgalmat: Bucaresti—Galați, Bucaresti—Craiova—T. Severin—Arad valamint Bucaresti—Kolozsvár, Galați és Craiova illekvé Turnu Severin és Arad felé az utasszállító gépek reggel indulnak Bucurestiből és délután térnek vissza. Bucurestiből Kolozsvárra délután indulnak a gépek, míg Kolozsvárról reggel indul Bucuresti felé a LARES utasszállító gépmadara. A járatok mindennap közlekednek, kivéve vasárnapot.

A Bucuresti—Craiova—Turnu Severin—Arad repülőjárat (Lockhead 10-gép) menetrendje július elsejétől a következő:

Bucurestiből indul 8.30 órakor, Craiova-ba érkezik 9.15 órakor, Craiovából indul 9.25 órakor, Turnu Severinbe érkezik 10 órakor, Turnu Severinből indul 10.10 órakor, Aradra érkezik 11.10 órakor.

Aradról indul 16.20 órakor, Turnu Severinbe érkezik 17.20 órakor, Turnu Severinből indul 17.30 órakor, Craiovaba érkezik 18.05 órakor, Craiovából indul 18.15 órakor, Bucurestibe érkezik 19 órakor.

A légi közlekedés díjszabása aradi vonatkozásban: (érvényes 1940. július elsejétől): Bucurestibe 1750 lei, Craiovaba 1200 lei és Turnu Severinbe 800 lei. Odavissza: Bucuresti 3150 lei, Craiova 2160 lei és Turnu Severin 1440 lei. Személypoggyász kilogrammjának díjszabása Bucurestiiig 13, Craiováig 9 és Turnu Severinig 6 lei, Árupoggyász kilogrammjának díjszabása Bucuresti-ig 18, Craiováig 12 és Turnu Severinig 8 lei.

Repülőgépjegyeket az aradi repülőtéren lehet beszerezni. (Telefon: 24—85.) Ugyanott minden szükséges felvilágosítást megadnak.

Felmentették

Gallovics Arankát és társait

Egy évtizedes bűnügy zárult le most Kolozsváron: Gallovics Aranka nyolc évvel ezelőtt elkövetett pénzhamisítási pere. Nyolc évnek kellett elteltie, amíg a vádlottakat felmentették. Ezalatt husz tárgyalást tartottak, de egyik sem végződhetett ítélettel, mert az ügy szereplői közül valaki mindig hiányzott. A legutóbbi tárgyaláson a döntés szerint beizagolnak vétek a vádlottak pénzhamisítási kísérletét. A hamisított bankkártyák azonban nem hozták forgalomba s így a cselekmény nem meríti ki a befejezett bűncselekmények jellegét. Miután kísérletüket még a régi büntetőtörvénykönyv hatálya alatt követték el, a vádlottakkal szemben a régebbi törvénykönyv szakaszait alkalmazták és mindannyiukat felmentették. Az ítéletet az ügyész és a Nemzeti Bank megfellebbezték.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JULIUS 2.

Bucuresti. 7.45 órakor, 14 órakor, 20.45 órakor és 22.10 órakor: Hírek. A külföld számára 23.45 órakor lesznek hírek.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, éjrend, hanglemek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Hanglemek, 13.40: Hírek, 14.30: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara, 15.30: Hírek, 17.15: Bátori Irén meséi, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Bagóssy Judit zongorázik, 18.45: Urbino ura, Felolvasás, 19.15: Az Aranýhegedű-pályázat harmadik hangversenye, 20.15: Hírek, 20.25: Művészlemek, 20.55: Lóversenyeredmények, 21.15: A Mátya Kilián Zoltán hangképsora, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: A rádió szalonzenekara, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Tánclemek

Budapest II. 19.15: Ruszin előadás 19.50: Kazinczy Orpheusa, P. Szalóczi Pelbárt előadása, 20.25: Mezőgazdasági félóra, 21: Hírek, lóversenyeredmények, 21.25: Zenekari művek hanglemezzel, 22.35: Időjárás.

SZERDA, JULIUS 3

Bucuresti. 7.45 órakor, 14 órakor, 20.45 órakor és 22.10 órakor: Hírek. A külföld számára 23.45 órakor lesznek hírek.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, éjrend, hanglemek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Illiczkv László szalonzenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, vizállás- és időjárásjelentés, 14.30: Országos Postászenekar, 15.30: Hírek, 17.15: Gyermekek és felnőttek, Sz. Horváth János csevegése, 17.45: Időjelzés időjárásjelentés, hírek, 18.15: Munkásdalárda, 18.50: Az egyetlen magyar tűzharcos asszony, Hangfelvétel, 19.10: A rádió szalonzenekara, 20.15: Hírek, 20.25: Kurina Sici cigányzenekara, 20.50: Kiliányi negyedóra, 21.25: Hangképek az 1940. esztendő első felének eseményeiről, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Budapesti Hangverseny Zenekar, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 21: Hírek, 21.25: Pázmán György zongorázik, 21.55: Öreg szívek, Felolvasás, 21.25: Budapesti Hangverseny Zenekar, 23: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Népdalok, 13.45: Rádiózenekar, 14.50: Matijevics-dalok, 15.20: Lemezek, 19.05: Rádiózenekar, 20.40: Lemezek, 21: Operalemezek.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Julius 31-ig meghosszabbították a kereskedők és iparosok adóamnesztiáját

Ugyancsak egy hónappal hosszabbították meg a kincstári birságok kedvezményes rendezésének határidejét is

A pénzügyminiszter 122.461—1940. számú végzésével 30 nappal, vagyis július 31-ig meghosszabbította minden adófizető részére azt a határidőt, ameddig az 1940. április elsején kelt törvény alapján kedvezményesen rendezni lehet az adótörvények, vámtörvények, szesz-, sör- és zavarintörvény ellen elkövetett vétéségek és kihágások esetében kiírt birságokat. Hasonlóképpen a 122.459—1940. számú végzésével a pénzügyminiszter ugyancsak július 31-ig hosszabbította meg az összes kereskedők és iparosok részére a kereskedelmi és ipari adók el-

tételésére adott amnesztiát. Mindezeknél az érdekelteknél, akik július 31-ig nem veszik igénybe a birsághátralékoknál megállapított törvényes kedvezményeket a következő 3 hónapon belül, vagyis október 31-ig a kihágási jogszabályokban megállapított teljes összeget behajtják, míg az amnesztiát igénybevételel elmulasztó adófizetők az egyenesadó-törvény által előírt büntetéseken kívül a kihágás nagysága szerint még külön 100 ezer lejtől 1 millió lejtig terjedő birságot is fizetnek.

Julius 5-én megkezdli Aradon az iparfelügyelőség a nemzeti munka védelméről szóló törvény alkalmazásának ellenőrzését

Ellenőrzik és megbüntetik azokat a vállalatokat, amelyek miniszteri engedély nélkül csökkentették termelésüket

A nemzeti munka védelméről szóló törvény végrehajtásának ellenőrzését az aradi ipari fiókfelügyelőség az egyes vállalatoknál július 5-ikén kezdi meg. Az iparvállalatokat ellenőrző bizottságot elnöke: Faur Liviu temes tartományi ipari vezérfelügyelő, míg a kereskedelmi vállalatokat ellenőrző bizottság elnöki tisztségét Iuliu Ilincea tartományi kereskedelmi felügyelő tölti be. Mindkét bizottság tagjai a következők: Ciulpan kapitány a nagy vezérkar megbízásából, Botez Gheorghe munkügyi vezérfelügyelő, N. Madancovici a temes tartományi Nemzeti Gárda parancsnoka.

Az ellenőrzéssel kapcsolatban Faur Liviu ipari vezérfelügyelő közölte munkatársunkkal, hogy július 5-ig az érdekeltek cégeknek be kell szerezniük alkalmazottaiktól bemutatás végett az ellenőrzés alkalmával szükséges következő okmányokat: állampolgársági bizonyítvány, a faji származást igazoló bizonyítvány, a tanulmányokat igazoló bizonyítvány, és a képesítéshez kötött szakmák esetében a

képesítési iratok (munkakönyv, illetve mesterkönyv.) Külföldi állampolgároknak be kell mutatniuk munkavállalási engedélyüket is. Olyan esetekben, amikor a bizottság úgy találja, hogy valamely külföldi szakembert román állampolgárságu szakemberrel lehet helyettesíteni, felszólítja a vállalatot a külföldi szakember elbocsátására vagy pedig, ha ez egyelőre nem lenne lehetséges, a vállalat arra kap felszólítást, hogy a külföldi szakember mellé beföldit is alkalmazzon, aki mellette működ-hessék és rövidesen elláthassa munkáját.

Egyébként az iparfelügyelőség rövidesen abból a szempontból is megkezdli Aradon a vállalatok ellenőrzését, hogy a március 4-iki törvény életbelépése óta nem csökkentették-e termelésüket. Ennek a törvénynek 3. szakasza értelmében ugyanis a termelés miniszteri engedély nélkül való csökkentése szigorúan tilos és azok, akik ezt mégis engedély nélkül tették meg, szigorú büntetésben részesülnek.

Kedvezményes módon egyenlíthetők ki a társadalombiztosítópénztár által kivetett birságok

Tájékoztató rendelkezés a nagy- és kisipari munkaadók részére

Az országos társadalombiztosítópénztár aradi fiókja felhívást bocsátott ki, amelyben figyelmezteti az érdekelteket a központi társadalombiztosítópénztár 24.354—1940. számú körrendeletére. Ez a körrendelet közli, hogy a központi társadalombiztosítópénztár 1605—1940. számú határozatának értelmében a nagy- és kisipari munkaadókra a társadalombiztosítópénztár által kivetett bármilyen büntetés, vagy illeték-szaporítások, függetlenül attól, hogy azokat a régi vagy az új társadalombiztosító törvény hatálya alatt vették ki és függetlenül attól, hogy azok ellen felbuzást adtak be vagy sem, összegük 5 százaléka szállíthatnak le azzal a feltétellel, hogy az érdekeltek jelenleg esedékes társadalombiztosítói illetékeiket haladéktalanul készpénzben teljes összegükben fizessék ki a büntetés, illetve birság 5 százalékaival együtt.

A kedvezményes fizetés kizárólag a társadalombiztosítópénztár alapított szolgáló összegekre vonatkozik és azt a következő határidőig kell eszközölni:

1. Azon adósok, akik még nem voltak katonai összegpontostáson, 1940. augusztus 31-ig fizethetik ki tartozásukat kedvezményes feltételek mellett.

2. Azon adósok pedig, akik voltak katonai összegpontostáson a kedvezményes fizetés jogát 1940. december 31-ig élvezik. Azt, hogy valaki katonai összegpontostáson volt, a kato-

nai hatóságoktól nyert igazolással kell bizonyítani.

Mint már említettük, a kedvezményes fizetés csak a társadalombiztosító alapított szolgáló összegekre vonatkozik, mert a társadalombiztosító igazgatóságának nem áll jogában, hogy a munkaalappal, az építészeti alappal, valamint az újságírók nyugdíjával kapcsolatos fizetések ügyében hozzon határozatot.

Ahban az esetben, ha a kivetett birságok ellen felbuzást vagy felfolyamodást adtak be és ezek ügyében még ítélet nem hangzott el, a kedvezményes fizetés csak abban az esetben eszközölhető, ha az érdekeltek a felbuzást illetve felfolyamodást visszavonják.

— Aratólések a temesvári „Terminus” szálló földszintjének hárlására. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a CFR 5. sz. forgalmi igazgatósága július hó 26-án délelőtti 11 órakor az igazgatóság székhelyén, Temesvár, Piata Asanesti 6., nyílványos árúleltés; tart a temesvári „Terminus” szálló földszintjének hárlására. A részletes pályázati feltételeket magában foglaló árúleltési hirdetményt az aradi kamara hirdetési tábláján kiállgészlette.

— Az ipari villanyáram után fizetni kell a 2 százalékos adót. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a pénzügyminiszterium június 20-án kelt 108473. sz. határozata értelmében csak a haz tartásban használt villanyáram mentes a kétszázalékos rendkívüli adó alól, az ipari áram után azonban 2%-al kell az adót.

Népmakarónit és más olcsó térszta-neműeket készítenek a gyárak

A miniszterium a térszta-nemű-gyárakkal megállapodást létesített, illetve kötelezte ezeket arra, hogy a szegényebb sorú néprétegek részére egy olcsóbb típusú u. n. népmakarónit és térszta-neműeket is készítsenek, amely per kg.-ként lei 26 ár mellett hozandó forgalomba.

Ezen olcsó makarónitípust a gyár itteni megfizettja a nagykereskedők részére már a gyárnak előlrta, úgy hogy ez eca két hét múlva Aradon is kapható lesz az üzletekben. A többi gyártmányokra nézve nem kívánta a miniszterium az árakat beolgyvasolni.

— NVÁRI ORSZÁGOS VÁSAR ARADON. Ma, kedden kezdődik az aradi nvári országos vásár.

— A kisiparosok mentessége a 2 százalékos adó alól. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a pénzügyminiszterium június 20-án kelt 108473. számú határozata értelmében csak azok a kisiparosok mentesek a 2 százalékos rendkívüli adó leváása alól, akik csak alkalomszerűen árusítják iparuk termékeit a vásárokon s akiknek nincs a vásáron állandó eladási helyük. Ezek az iparosok is csak akkor mentesek az adó alól, ha ezvedt, vagy legfeljebb egy segéddel dolgoznak s ha nem adnak ki más iparosoknak otthoz készíttendő munkákat. Semmilyen esetben sem mentesülhetnek az adó leváása alól azok a kisiparosok, akiknek saját üzletük van, valamint azok, akik a vásárokon állandóan eladnak.

— A LUXUSCIPOK ÁRUSÍTÁSI ENGEDÉLYE. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja az összes cikkereskedőket és iparosokat, akik a luxus-cipók árusításához szükséges engedélyt meg akarják szerezni, hogy legkésőbb e hó 4-ikéig adják be a kamarához 3 példányban a március 4-iki eladási árakat tartalmazó árjegyzéküket.

— Milyen napokon nem tarthatók vásárok? A nemzetgazdasági miniszterium rendelkezést adott ki, amely egy intézkedik, hogy azokat az állatvásárokat, háziipari és mezőgazdasági termékek vásárait, valamint az áruvásárokat, amelyek törvényes munkaszüneti napra vagy az alább felsorolásra kerülő nemzeti ünnepek egyikére esnek, a kövvetlenül az ünnep után következő napon tartják meg. A fent említett egyházi ünnepek a következők: Keresztelő Szent János (január 7.), Gyertyaszentelő Boldogasszony (febr. 2.), Gyümölcsoltó Boldogasszony (március 25.), Constanin és Elena (május 21.), húsvét harmadnapja, Péter és Pál (június 29.), Szent Illés (július 20.), Urunk színeváltozása (augusztus 6.), Boldogasszony (augusztus 15.), Szent János fejevétele (augusztus 20.), Szent Mária születésnapja (szeptember 8.), Szent Koroszt felmészasztaltatása (szeptember 14.), Paraschlyva napja (október 14.), Szent Demeter (október 26.), Mihály és Gábor arkangyalok (november 8.), templomba való bemenetel (november 21.), Szent Miklós napja (december 6.), karácsony harmadnapja. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azon régi áruvásárokra, melyeket régi tradíciók értelmében bizonyos ünnepeken tartanak meg.

— A Consum legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg. A tőzsde és pénzpiac legújabb híreit, közszállítási árleltéseket, cégváltozásokat eladó forráshál a Consumban olvashatja. Kérjen ingyen mutatvány számot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Reg. Maria 48.

UJ KÖNYV

— Az európai élet fejlődése. Charles Seignobos, a Sorbonne tanára írta ezt a kitűnő új könyvet, amelynek eredeti címe: „Essai d'une histoire comparée des peuples de l'Europe”. A kitűnő könyv tartalmából kiemeljük: Európa születése. Fizikai tényezők hatása. Fajok. A civilizáció koraiak. Nyelvek eredete. Népek alakulása és vándorlása. Nyugat, közép- és kelet-európai népek. Társadalmi szervezőt. Vallások. Görög-római civilizáció. Kereszténység. Hűbérvis rendszet. Nemzetek kialakulása. Középkor. Városok. Ipar. kereskedelem. hitélet tudomány. Ujkor. Renisszance. Reformáció. Vallásháborúk. Az angol forradalom. Kormányzati rendszerek. Hadseg és diplomácia. XIV. Lajos kora. Központi kormányzatok. Merkantil iskola. Felvilágosult eszmények. Kereskedelem és hitel. A francia forradalom és az inváziós háborúk. Napoleon. A társadalom átalakulása. XIX. és XX. század. Népi eszmék átváltozása. Forradalmak és reformok. Háborúk és rendszerváltozások. A termelés haladása. Szellemi élet. Nemzetközi pártok. Mezőgazdasági és ipari forradalom. Az életmód átalakulása. A nagy háború és következmények. Kommunista diktatura. Tekintélyrendszerek. Válságok. Állami közbelépés. Az élet átalakulása. Uj formák felé. Charles Seignobos: Az európai élet fejlődése az Európai kultúra története sorozatban jelent meg. (Crisis); A görög kultúra. Homo: A római kultúra. Galahád; Bizánc. Dawson; Európa születése. Huizinga: A középkor alkony. Funck-Brentano: A renisszance. Gleichen-Russwurm: A harokk Funck-Brentano: Udvari vésés; Seignobos legújabb műve: „Az európai élet fejlődése” 429 lapon, Athenaeum-kiadásban, szép kiállításban és pompás díszes kötésben 275 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lapazénál. Cluj, Kérje az Athenaeum-udonosságok jegyzékét.

Legujabb jelentéseink:

Julius 2-án és 3-án zárva tartandók a kávéházak

A belügyminiszter rendelkezése a mozgósínházak előadásairól

Bucurestiből jelentik: Mihail Ghelmegeanu, belügyminiszter ma a következő rendelkezést adta ki:

1. szakasz: A mozgósínházak előadásait este 23 órakor kell befejezni.
2. szakasz: Az összes hodegák, vendéglők, stb. este 20 óra 30 perckor kötelesek bezárni.
3. szakasz: Julius 2-ikán és 3-ikán az összes

kávéházak kötelesek zárva tartani.

4. szakasz: Az összes bucaresti-i vendéglők és kávéházak, amelyeknek a gyalogjárókon teraszai vannak, kötelesek onnan az asztalokat és székeket eltávolítani.

5. szakasz: A jelen rendelkezés végrehajtására a közigazgatási hatóságok nyertek megbízást

Mindenki tartsa magánál katonai iratait, mert őrzőjáratok igazoltatják a polgárokat

Bucuresti. Hivatalosan jelentik, hogy ma estétől kezdődően az egész ország területén katonai őrzőjáratok igazoltatják a polgárokat és katonai helyzetükre

vonatkozólag is igazoltatják őket. Ezért mindenki viselje magánál személyazonossági igazolványán kívül katonai okmányait is.

A nagyvezérkar jelentése a Julius elsejei kiürítési műveletekről

Bucuresti. A Nagyvezérkar hadműveleti osztálya jelenti Julius 1-én: A nap folyamán a kiürítési és Bessarabiában programszerűen folyt le a következő vonalig:

Sereju Nord, Ciudei Nord, Adancața, Boian, Dianac, Briceni, Edmija, Genia, Fisca, Veni, Ca-

laras, Cuculeni, Romanesti, Lacul Catu, — ahol a szovjetcsapatok erőtetten menekben haladva, a mi programszerűen vezető csapatainkat megelőzték és kisebb incidensekre került a sor, azonban a katonai vezetők kölcsönös megállapodása mindenütt kielégítő módon elejét vette ezeknek.

Az angol sajtó a román mozgósításról

Londonból jelentik: Az egész angol sajtó a romániai mozgósítással foglalkozik és azt írja hogy erre azért volt szükség, hogy Románia minden eshetőségre fel legyen készülve. A lapok a Reuter-ügynökség egyik táviratát közlik Szófiából és eszerint Bulgária nyugalommal várja a folyamatban levő események kialakulását. Valamennyi lap meg-

egyeznek abban, hogy „Romániát kényszerítették, hogy elfogadja a feltételeket.”

A Times leközli Victor Budeanu basarabiai román polgár levelét, amelyben válaszol azokra a téves állításokra, amelyek egy napjal előbb ugyanebben a lapban megjelentek.

Az angol sajtó egyébként teljes egészében leközli a szovjet-ultimátum szövegét, vala-

mint a román kormány válaszát. Cikkeket írnak és azokban hangsúlyozzák, hogy Basarabia mindig román volt.

Az Evening Standard az Associated Press bucarestii távirata alapján közli, hogy a szovjetcsapatok egyes helyeken átlépték a megállapodás szerinti vonalat.

A British United Press belgrádi táviratot közöl és ennek értelmében félhivatalos belgrádi körökből szerzett értesülése szerint Jugoszlávia a balkáni egyezmény értelmében akcióba lép, ha Romániát valamelyik balkáni állam megtámadná.

Az Evening Standard és az Evening News a román haderőről hosszabb beszámolókat közölnek. (Rador.)

Urdarianu vezérkari főnök és Moldoveanu vezértikár beiratkozása a Nemzet Pártjába

Bucurestiből jelentik: Ernest Urdarianu, a Nemzet Pártja vezérkari főnöke és Victor Moldovanu, a párt vezértikára ma megjelentek a Dorobanti-negyedben levő Floreasca elemi iskola helyiségében, ahol a pártba való beiratkozások folynak és az előírt kérvény-írlapot kitöltve, beiratásukat kérték a Nemzet Pártjába.

Elmarad Churchill keddre tervezett beszéde

London. Churchill angol miniszterelnök keddre tervezett parlamenti nyilatkozata elmarad. Előreláthatólag az angol miniszterelnök a hét folyamán, valószínűleg csütörtökön mondja el nyilatkozatát.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

SINGAPORE. Hivatalos jelentés szerint a nemzetközi helyzetre való tekintettel Singaport és a Malaj félszigetet védelmi állapotba helyezték. Közvetlen veszély nem forog fenn és a fenti intézkedést csupán a rendkívüli helyzet teszi szükségessé.

RÓMA. A Stefani-ügynökség jelenti, hogy Roosevelt elnök aláírta azt a törvényt, amely szerinti az Egyesült Államokban levő 3 és fél millió külföldit rendőri ellenőrzés alá veszik és ujlényomatokat vesznek fel róluk.

Nyári ruhákat kabátokat fest, tisztít, szépen és jutányos árban

Markovits Károly
Str. DUCA 7.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre azelőre fizetendő

OKTATÁS	
Algebra, és mértan tanítást vállal mérnökjelölt. Cim a kiadóban.	3077
ELLÁTÁS	
Oly urinőt, vagy házaspárt, ki békés családi otthonra vágyik, teljes ellátásra felveszek. Cim a kiadóban.	3076
ALKALMAZÁST KERES	
Kereskedelmi liceumot végzett, egyéves praxissal bíró, nem koncentrálnálható fiatalember állást keres. Str. Brumărelel 2., Izsák.	3070
Német-magyarban abszolút perfekt, többéves külföldi gyakorlattal bíró, szerényigényű tisztviselő délutáni elfoglaltságot keres. Telefon délelőtti: 1649.	3065
ALKALMAZÁST NYER	
Gyermekszerező mindenest keresek. Cim a kiadóban.	3071
Jóllövő, megbízható nő keresetlik vidéki háziartásba. Jelentkezni délelőtti 10-ig és délután 4-ig. Bul. Carol 47., Erdős.	3074

LAKÁS	
Keresek a belvárosban 2 vagy 3 szobás, modern lakást augusztus 1-re. Cimket a kiadóhivatalba kérem leadni.	
Kettőszobás, udvari, fürdőszobás lakás augusztus 1-re, Ugyanott egy butorozott uccai szoba azonnalra kiadó. Str. Eminescu 44.	3072
Modern 2 és 1 szobás, garconlakás kiadó. Kramer, Str. Eminescu 11., érdeklődni 2-4 között.	3075
Kétszobás, előszobás, fürdőszobás, modern garconlakás kiadó 1. emeleten. Str. Horia 3.	3063
Kettőszobás, modern, magasföldszinti lakás, előfürdőszoba és minden melékkelhelyiséggel kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27.	3064
II. emeleti, háromszobás, uccai lakás, teljes komforttal augusztus 1-re kiadó. Str. Eminescu 21-23., volt Földes-palota.	3038
VÉTEL-ELADÁS	
Eladó kerti lucerna. Str. Sarmiseghetuza 18.	3076
Jégszekrény, jókarban, eladó. Str. Gen. Coandă 9.	3062

INGATLAN

Centrumban emeletes, uri sarokbérház 3.000.000 leiert eladó. Kizárólagos megbízott: Banciu Rudolf, Str. Ghiba Birta 40. 3066

I. Haas

uj Ingatlanforgalmi iroda.
Bul Dragalina 9.

Ingatlanok, házak, telkek, földök, szállók közvetítése minden ártokzatban, jutányos közvetítési díj mellett. 3053

KÜLÖNFÉLÉK

Különálló, butorozott szoba, teljes komforttal azonnalra, esetleg július 15-re kiadó. Ugyanott egy hálószobabutor eladó. Bul. Carol 50. 3069

Butort, szőnyeget, írógépet, kasszát, ezüsttárgyakat, antik ókszeret veszek állandóan a legmagasabb árban. Keresek megvételre olcsó zongorát és pianót. Zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo, Fischer Eliz-palota. 2997

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi iroda. Arad, Bul. Carol 46. (lakás ugyanott), telefon: 26-95., előnyös ajánlatok: 3 millió; belv. két emeletes, nagytelkű, körülépített, jó lakáselosztás, 10 százalékos jöv. — 2.500 ezer; u. o. felerészben u. emeletes, 600 öl telk, üzletek, mind fürdősz. lakás, jó jöv. — 2.200 ezer; körút mellett, u. luxus bérvilla, — 2 millió; körüti emeletes sarokház, mind uccai, 6 középnagy lakás, összkomfort jó jöv. — 1.500 ezer; prefekturánál emeletes, sarokház, üzletek, beépíthető front, jó jöv. — 1.250

ezer; emeletes, nagy bérház, üzletek, 4 kislakás 196 ezer hozam. — 1.050 ezer; színháznál, főúton, üzletes, 6 bérleményes. — 1 millió; központban sarokház, 2x3, 3x2, 3x1 sz., tell. lakás, pince, nagy kert. — 940 ezer; főtérnél emeletes sarokház, mind uccai, 3 sz., összkomfortos lakások. — 900 ezer; központban üz. sarokház, 6 bérlemény, fürdősz., parkett, 850 ezer; Mărăsesti u.-nál u. ma gasidztes, 3, 2 és 1 sz., parkett, fürdősz., lakások, jó jöv. — 810 ezer; új cottage-villa 2x3, 2x1 sz., mind előfürdősz., parkett, — 750 ezer; belv. emeletes, 10 százalékos jöv. — 660 ezer; tan. cu-térnél, 10 lakás, részben fürdősz., parkett, 55 ezer jöv. — 600 ezer; Consistorului-uccánál 1x3, 2x2, 3x1 sz., tell. lakás, nagy kert. — 500 ezer; püspökség táján 3 kompl. lakás mind fürdősz., nagy gyüm. — 450 ezer; centrumban részben új átjáróház, 3 lakás, előfürdősz., pince, kert. — 420 ezer; II. ker. ben 10 lakás, 10 százalékos jöv. — 400 ezer; színházhoz közel emeletes, 1x3, 2x2 sz., fürdősz. lakások, jó jöv. — 390 ezer; ref. templomnál 6 lakás, közművek, nagy telk. — 320 ezer; belvárosi részben új 2 lakásos, fürdősz. — 300 ezer; főúton, részben új, 1x3, 2x2 sz., alapincézett sarokház, — 280 ezer; Săgunában több lakás, nagy kert. — 250 ezer; ujaradi hídnél alapincézett, 2x2 sz., kompl. — 220 ezer; belv. mellett kis ház, közművek, több helyiség. — 180 ezer; főúton sarokház, 5 bérlemény, telekárban, — 170 ezer; szerb templomnál, 2 sz. sarokház. — 65 ezer; külvárosi, új kétszobás, kertes. — "ölkék. — Telkek. — Szállók. 3051

Nyaráljon a Hegyairán!

Arad közelében kellemes nyaralónely a menesi Lóos-villa. Penziórendszer, fürdőszoba, illanvilágítás, arnyas park, ideális kirándulóhelyek, szabadfürdő a közelben. Érdeklődni: Str. Cosbuc 13. 3025